

La Carta Del Apostol San Pablo a Los Romanos

Romá ca iglesia qui Pabló quënëna

1 ¹Pablo, naa Jesucristo yonati tsi xo naa carta quënëhai cato. Jabi ë quënëhacaniquë, Dios Chani chitahëhuati ibo iti. Diós ëa biniquë jahuë Chani jia ca nohiria yoati.

²Jabi siri tsi “Noho Baquë mai qui raaxëquia” i Dios ni quiha. Jabi Dios tocani quiha Quënëhacanish cabo ó no. ³Jatsi maí tsi jahuë Baquë Jesu coniquë ra. Cohi tsi chama David yamaba chahitaxocobo ja iniquë. ⁴Jascaria, Dios Baquë ja iniquë jaa ri. Dios mëstëxëni ca jabi yoi ja jayani quiha. Jabi Dios Baquë chamaxëni ca ja iqui ca jismahacani quiha, rësonish cabo quima ja tërohacani cató no. Jabi noba Ibo tsi xo naa Jesucristo ra. ⁵Noqui ja noiniquë. Noixo tsi quiha jahuë Chani chitahëhuati ibo bo noqui ja manëmaniquë. Jatsi jatiroha ca maí ca nohiria, naa carayanabo qui noqui ja raaniquë, jahuë Chani yoati. Ja chahahuacano jato ri. Chahahuaxo tsi jahuë yoba nicacaxëceni quiha jato ri. ⁶Jabi mato Romá cabo quënëhacaniquë mato ri, Jesucristó-na bo iti.

⁷Japi mato qui, naa Roma yacatá cabo qui naa carta raaquia ra. Mato noihi quiha Dios. Noixo tsi mato ja quënëaniquë jahuë nohiria iti. Noba Jahëpa Dios, noba Ibo Jesucristo, tihi cabá mato noino. Mato ja bëpasimacano ra.

Romá ca chahahuacanaibo Pabló jiscasnina

⁸Jariapari tsi mato quëshpi tsi noho Dios qui “Gracias” iquia ra, ma chahahuani ca jatiroha ca maí ca nohiria bá nicani quëshpi

na. ⁹Jabi mato bax ë bëhoxrohahai ca cahëhi quiha Dios ra. Jabi naa Dios bax yonocoriaquia noho coshi tëquëtá no, jahuë Baquë Chani yoahi na. ¹⁰Bëhoxquí tsi Dios nica-nicarohaquia, mato qui shishoti xaba ë qui ja ano ra. ¹¹Mato jiscasquia ra, mato mëbixëna. E qui Diós ani ca tiisi mato bëta xatënacasquia. Jasca, mato chamahuacasquia. Jabi jaha ë quëëhai ca tsi xo toa ra. ¹²No mëbinabëquiti xo. Jabi aranabëquipinono tsi chamahuahacaxëquia ra. Jascaria, chamahuahacaxëqui mato ri. Toca tsi shomahuahacaxëqui noa, noqui tëquëta.

¹³Jabi huëstima tsi xo mato qui ë cacasnina ra, ëbë xatë bá. Canoma ë iniquë rë, yaca huëtisa bo qui ë raahacani iqui na. Jabi mato yaca Roma xo tsi Cristo qui nohiria ë bëbocasniquë, carayanaba yaca huëtisa bo xo ë ani jascaria. ¹⁴Jabi carayanabo, nohiria huëtisa bo, tihi cabo ë mëbixëti xo. Escuela tiisi jaya cabo, escuela tiisi jayama cabo, tihi cabo ri ë mëbixëti quiha. ¹⁵Japi, mato Romá ca nohiria qui Cristo Chani jia ca yoacasquia ra.

Chama jaya xo Cristo Chani jia cato

¹⁶Jabi Cristo Chani qui rabiayamaquia yoaxëna. Dios chama jaya xo ra, chahahuacanaibo tëquë xabahamati. Jariapari tsi quiha naa Chaní tsi jodiobo xabahamahacanicuë ra. Jaboqui tsi xabahamahacahi quiha carayanabo ri jahá no. ¹⁷Mëstëhuahacati quinia noqui yoahi quiha naa chani ra, naa “Jahuë Cristo qui no chitimixëti xo” iquiina. Jaroha ca xabahamati quinia tsi xo naa no chahahuahai cató no, naa Quënëhacanis cabá yoahai jascaria. Jabi “Bëso-bësopaoxëhi quiha chahahuahai cato” ii quiha.

Jochahuaxëni cabo qui caxa xo Dios

¹⁸Jabi jochahuaxëni cabo, yoi ca acanaibo, tihi cabo qui caxa xo naipá ca Dios ra. Ja qui anoma xo ja yoyocanaina. Ja yoyocanai cató tsi Dios Chani yoi ca quëtianani quiha pë, jabija ca Chani nohiria bá cahëyamano iquish na. ¹⁹Jatsi jato qui caxa xo Dios, jato qui bëroria tsi Dios cahëti quinia ini quëshpi na. Jabi Dios tiisi jaya ca xo nohiria bo tëquë, jato shina qui naa tiisi nanëhacani iqui na. ²⁰Siri tsi, naa noba mai nëhohuahanitiya rohari tsi jato qui bëroria Dios ini quiha, naa Dios jisnoma ca jabi. Ja nëhohuani cató tsi jahuë oquë-oquëpaohai ca chama, jahuë mana ca jabi, tihi cabo jato qui bëroria ini quiha

ra. Jatsi çjënahuariahax raca “Dios cahëti mëtsama xo noa rë” i jaca na? ²¹Dios ja iqui ca ja chahahuayamacaniquë rë, ja cahëcaquë ri. Ja qui “Gracias” iyama jaca niquë rë. Jama, mahitsa ca jahuë bo quiri jato shina bësoniquë rë. Jatsi jato shina bo tsëmohuahacaniquë. ²²“Tiisi xo noa ra” i jaca ni quiha, cahëtimaxëniria cabo jaca nori. ²³Jatsi noba rësotimaxëni ca Dios oquë ja niacaniquë pë, jato arati jahuë huëtsa bo qui araxëna. Mahitsa ja icani quiha. Japi rësohai ca joni jaria bo qui aratsijacaniquë rë. Isa bo, yohina bo, chaxpa bo, rono bo, tihi ca jaria bo qui aratsijacani quiha rë.

²⁴Japi Diós jato niabërianiquë, jato shina jaha quëëhai ca jahuë bo ja acano. Jatsi Diós jato nianiquë yoixëni ca jocha ja acano, jato yora bo ja yoshihuacano. ²⁵Dios jabija ca jabi ja rarinamacaniquë pë, mahitsa ca jahuë bo quëshpi na. Diós nëhohuani ca jahuë bo, naa isa bo, jihui bo, rono bo, tihi cabo qui aratsijacaniquë pë. Dios, naa noqui Nëhohuanish ca qui arayamatsi quiha jacaniquë ra. Jama, noqui Nëhohuanish ca Dios roha no oquë-oquëhuapaoxëti xo ra.

²⁶Jabi ja tsi xo toa Diós jato niabërianiquë, jaha ja quëëcanai ca jahuë yoixëni cabo tëquë ja acano. Jatsi quiha ja yoyocaniquë. Jato noma jabi jia ca yoxa bá nianiquë pë, yoxa huëtsa bo ya jobonaxëna. ²⁷Tocaniquë joni bo ri. Jato noma jabi jia ca ja niacaniquë jato ri, jato huëtsa ya jobonaxëna. Bërabixëni ca jahuë bo ja i-ibëquinacani quiha pë. Toca tsi jato yora bo yoshihuacani quiha ra, ja acanai ca jocha iqui na. Jato copi tsi xo toa ra.

²⁸Jasca, Dios ja cahëcasyamacaniquë pë. Japi Diós jato niabërianiquë, yoixëni ca shina ja jayacano, anoma ca jahuë bo ati. ²⁹Jatsi jatiroha ca anoma ca jahuë bo, jocha bo, tihi cabo ja ariacascaniquë. Anini quiha ja yoyocanaina rë. Parata ó ja quëëcani quiha. Nohiria qui ja caxacani quiha. Ranomixëni cabo, ati ibo bo, tihi cabo ja manëcani quiha. Iquinaxëni cabo, paramixëni cabo, caxaxëniria cabo, ranimixëni cabo, tihi cabo ja manëcani quiha rë. ³⁰Jasca, huëtsa bo ja ocahuacani quiha. Dios qui caxaxëniria ja icani quiha. Jamë shinamixëni, jamë oquëhuamixëni cabo ja icani quiha. Jasca, jocha paxa cabo ja chitahëhuacani quiha. Jasca, jato nabo qui nicamixëni cabo ja icani quiha. Tihi ca tsi ja acaniquë yoyoquí na. ³¹Jabi

cahëtimaxëni cabo xo naa bo ra. Quiacani quiha pë. Jato chani jatihuyamacani quiha pë. Jasca, nohiria noiti cahëyamacani quiha pë. ³²Jabi “Rësopaimaria xo tocacanaibo” ii quiha Dios yoba ra. Jama, Dios yoba cahëqui ri tsi jari toca ca jocha acani quiha pë. Jasca, nohiria huëtsa bo pi jochano tsi “Jënima tsi xo ma acaina” icani quiha pë.

Nohiria bo copixëhi quiha Dios

2 ¹“Toca ca jochahuaxëni ca carayanabo jasca ma xo noa ra” ïii ni mato sa? Jato jascaria xo mato ri iquia ra. “Copihacaxëti xo toca ca jochacanaibo” iipih tsi mamë yoati tsi chaniqui mato ra, jasca ca jahuë bo ma acai quëshpi na. ²Mëstë tsi xo jochacanaibo Diós copihaina ra. Jochayamahi quiha jato copih na. ³¿Jahuë shinacani? ¿Jënahuariahax raca tocacani ca nohiria qui ma quësona, jasca ca jocha ma aquë no mato ri? Tocapihi tsi çjënahuariahax raca Diós copihai ca quima ma paxana? ⁴Tonia Diós mato shomahuahai ca cahëyamaqui mato tia. Mato qui caxahuëniyamahi quiha ra. Mato qui yosanahuëniyamahi quiha. Jasca, ja noihai cató tsi jocha quima mato casomacatsi quiha ra. Jatsi çjënahuariahax, “Yoi xo toa Diós acaina” i ma na? ⁵Quiniacaxëcahuë. Maxax jascaria xo mato rë. Mato jocha quima pi ja quiri ma bësoyamano tsi oquënxëhi quiha Dios mato qui caxahaina iquia. Jabi tsëquëxëhi quiha Dios caxahai ca bari ra. Toa barí tsi jocha quëshpi tsi jahuë mëstë ca copi jismaxëhi quiha. ⁶Jatsi jatiroha ca nohiria bo copixëhi quiha ja acanai ca quëshpi na. ⁷Yosaxoma jia ca acanaibo, Dios oquë ó quëëcanaibo, bëso-bësopaocascanaibo, tihi cabo bëso-bësopaomaxëhi quiha. ⁸Jama, jamë shinamixëni cabo, jahuë yoba nicamixëni cabo, naa yoi ca acanaibo, tihi cabo qui caxariaxëhi quiha Dios. Anomariaxëhi quiha jato ja copihaina ra. ⁹Tënë-tënëcaxëcani quiha yoi ca acanaibo tëquë. Anomariaxëhi quiha jato cohuë ra. Copihacaxëti xo jodiobo. Copihacaxëti xo carayanabo ri. ¹⁰Jama, oquëhuahacaxëti xo jia ca acanaibo tëquë. Oquëhuahacaxëti quiha jia ca acai ca jodiobo. Oquëhuahacaxëti quiha carayanabo ri. Jato oquëhuaxëhi quiha Dios ra. Jatsi rani tsi racacaxëcani quiha. ¹¹Jabi mëstë tsi xo Diós nohiria copihaina ra. Ja qui jaharisi tsi xo nohiria bo tëquë.

Mëstë tsi xo Diós copihaina

12 Jochacanaibo tëquë copixëhi quiha Dios ra. Carayanabo, naa Diós quënëni ca yoba jayamacabo pi jochano tsi jato ri copixëhi quiha Dios. Jasca, jodiobo, naa Dios yoba jaya cabo pi jochano tsi jato ri copixëhi quiha Dios. 13 Jabi Dios bësojò tsi mëstëhuahacayamaxëhi quiha jodiobo, Dios yoba ja jayacana ca iqui na ra. Jama, Dios yoba ja nicaxëti ca xo mëstëhuahacaxëna. 14 Carayanabo tsayacahuë. ¿Moisés yoba jayacahi ni? Mëquëya ca xo rë. Jama, ja acana ca tsi Dios yoba nicacani quiha jato ri pa. Jia ca ati cahëcane quiha, Dios yoba ja jayamacaquë ri. 15 Jabi jato shina ó tsi Dios yoba quënëhacane quiha, jia ca ati ja cahëyoicanai ca quëshpi na. Jia ca ati jato yobahi quiha jato shinana. Jasca, anoma ca pi ja acano tsi jato qui quësohi quiha jato shinana. Jama, jia ca pi ja acano tsi jato qui quësoyamahi quiha. 16 Jabi tsëquëxëhi quiha jaroha ca bari ra. Toa barí tsi jahuë Jesucristó tsi nohiria bo tëquë copixëhi quiha Dios. Mato shina ó ca bërohuahama ca jahuë bo, naa ma shinahaina, jonë ca ma acanaina, tihi cabo copixëhi quiha ra. Jabi tocaxëhi quiha Dios, ë yoahai jascaria.

Moisés yoba jaya xo jodiobo

17 ¿Japa mato tsa ni? “Jodiobo xo noa. Moisés yoba qui chitimiqui noa. Oquë xo noba Dios” ¿tihi ca tsi i-yamacana? 18 Jasca, “Dios shina cahëriaqui noa” iqui mato. Dios yoba ma tiisimahacane iqui tsi jia ca ati cahëyoiqui mato iquia. 19 “Bëco cabo mëpiti mëtsa xo noa. Tsëmó cabo bax huëa xo noa” iqui mato pë. 20 Jasca, “Cahëyamacanaibo, shinapayo bo, tihi cabo Dios jahuë bo tiisimati mëtsa xo noa” tihi ca tsi iqui mato, Quënëhacaneish cabo ma jaya iqui na. Jayaquí tsi tiisi tëquë, jabija ca tiisi, tihi cabo cahëti mëtsa xo mato ra. 21 Jabija. Carayanabo tiisimati cahëqui mato iquia. Jama, tiisimaquí tsi çjënahuariaxo raca mato yoba yoi nicayamayamacana? Tiisimahi tsi “Yomayamacahuë” iqui mato; jama, çyomayamayamacana? 22 “Anoma tsi xo joni huëtsá ahui bichiina” iqui mato; jama, çtocayamayamacana? “Mahitsa ca dios bo qui arayamacahuë” iqui mato; jama, çjato arati xobó ca jahuë bo yomayamayamacana? 23 “Jia tsi xo Dios yoba” iqui mato; jama, jahuë yoba nicayamaqui mato pë. Nicayamaquí tsi Dios quiahuaqui mato pë. 24 Jascaria tsi, mato jabi yoi ca tahëxo tsi Dios janë ocahuacane quiha carayanabo rë, naa Quënëhacaneish cabá yoani jascaria.

¿Tsohuë ni toa jodiobo jabija cato?

²⁵Jabi jënima tsi xo jodiobo iquiina, Dios yoba ma nicaquë no. Jama, Dios yoba pi nicayamahi tsi Dios cahëyamahai ca carayanabo jascaria xo mato iquia. ²⁶Jabi Dios yoba pi carayanabá nicano tsi ¿jato shomahuayama-yamaxëhi ni Dios? ¿Jahuë baquë yoi bo jato manëmayamayamaxëhi ni, naa jodiobo ja bini jascaria? ²⁷Jatsi Dios cahëyamanish ca carayanabá tsi quësohacaxëqui mato jodiobo iquia. Mato ti tsi xo toa Dios yoba jayanish cabo ra. Jasca, mato ti tsi xo toa jibirishati jabi jayanish cabo. Dios tiisi jaya xo mato ra. Japi, quësohacaxëqui mato ra, Dios yoba nicayamahai ca ma nori iqui na. ²⁸Tobi quiha mato jodioba jabi bo. Jasca, tobi quiha mato jibirishati jabi. Jama, Dios jabija ca nohiria ma xo mato, mato jodioba jabi bo iqui na. ²⁹Jama, jodio yoi bo, naa Dios jabija ca baquë bo tsi xo toa Dios jabi paxa ca jaya cabo ra. Espíritu Santó tsi jato shina bo rarinamahacani quiha, Moisés yoba nicaxoma. Jabi paxa ca jaya ca nohiria qui ranihi quiha Dios; chahahuayamacanaibo qui nomari.

3 ¹Ma chahahuahai cató pi jahuë nohiria yoi bo Diós mato manëmano tsi “Mahitsa tsi xo jodiobo no iquiina rë” ¿ii ni mato sa? Jasca, “Mahitsa tsi xo noba jibirishati jabi rë” ¿ii ni mato sa? ²Mahitsa ma xo ra. Jënima tsi xo jodiobo iquiina. ¿Carayanabo oquë tsi noqui jodiobo Diós shomahuayamayamani? Jariapari tsi quiha jahuë chani jodiobo qui Diós ani quiha. ³Jama, toa chani noba naborëquëbá nicacasyamani quiha rë. Dios quima ja casocano ri tsi quiha jari jato shomahuaxëqui Dios, “Mato shomahuaxëquia” i ja ni quëshpi na. ⁴Parayamahi quiha. Jabi joni bá jato chani jatihuayamamitsa, quiacanaibo jaca nori iqui na. Jama xo Dios; jahuë chani jatihuahi quiha. Quiayamahi quiha. Jabi toca xo Dios ii quiha Quënëhacanish cabo:

“Jabija ca chaniqui mia, Diós, chanihi na.

Mi qui nohiria quësono tsi jato bëboxëqui mia” ii quiha.

⁵Jabi yoi ca no acai cató pi Dios mëstë jismahacano tsi çjënixëhi ni noa? “Anoma tsi xo Diós acaina pë, noba jocha quëshpi noqui ja copiquë no” ¿ixëhi ni noa pa? ⁶Tocanoma quiha. Mëstë xo Dios ra. Mëstë iyamarohapiquí tsi çjënahuariaxo raca jato jocha quëshpi nohiria Diós copina? Jocha matarayamahi quiha. Ja copihacati xo ra. ⁷Jasca, tobi quiha yoyohai ca nohiria huëtsa bo.

“Jënima tsi xo no quiahaina” icani quiha pë. “No quiano tsi oquë tsi jisiquixëhi quiha Dios parayamahai ca jabi-jabiria. Jatsi toca pi Dios no oquëhuano tsi çjënahuariaxo jochacanaibo noqui ja tocana?” icani quiha pë. ⁸Anoma tsi xo toca ca chanicanaina ra. “¿Yoi ca ai canomani, Diós noqui shomahuano?” iqui jascaria tsi xo toca ca chani pë. Anoma tsi xo toca ca ma shinahaina iquia. Jabi tobi quiha toa ëa ranixëni cabo rë. “Toca tsi chaniqui Pablo” icani quiha mato ó ca huësti huësti cabo pë. Tocayamaquia ra. Tënëtiya qui raahacacaxëcahi quiha tocacanaibo ra.

Jochaquë jatiroha cabo

⁹Jatsi, çjënixëhi ni noa jodiobo yoati na? ¿Carayanabo oquë ma ni noqui jodiobo? Oquë ma xo noa ra. Jochahi quiha jatiroha ca nohiria bo. Jochahi quiha jodiobo. Jochahi quiha carayanabo ri. Jabi jochacanaibo nohiria bo tëquë nori ë jismaquë ra. ¹⁰Toca tsi nohiria yoati tsi chanihi quiha Quënëhacanish cabo ri. Nëcahi quiha:

“Yama tsi xo mëstëxëni cato; yama ra.

¹¹Yama tsi xo jabija ca cahëhai cato rë.

Yama tsi xo Dios mërahai cato rë.

¹²Dios quima casoniquë jatiroha cabo; janyama bocani quiha jato tëquëta.

Jasca, yama tsi xo jia ca acai cato; yama ra.

¹³Jasca, anoma tsi xo nohiria chanihaina, nami pisi jascaria. Jato chaní tsi quiacani quiha pë.

Rono ba veneno jascaria tsi xo toa ja chanicanaina ra.

¹⁴Jasca, yoixëni ca caxa ca chani icani quiha.

¹⁵Jasca, mahitsa nohiria acascani quiha.

¹⁶Jahuënia ja bocanai cató tsi tënëhi quiha nohiria bo rë jato tahëxo na.

¹⁷Jasca, nohiria ya rabënati cahëyamacani quiha pë.

¹⁸Jasca, Dios qui raquëyamacani quiha ra” tihi ca tsi ii quiha.

Jabi nëca tsi chanihi quiha Quënëhacanish cabo jato yoati na ra.

¹⁹Jabi jodiobo qui naa yoba-yobaria acacanicquë ra. Jato yoba yoi tsi xo naa ra. Jato qui Diós ani quiha. Jato qui chanihi quiha naa yoba, jato pasimaxëna. Japi, çjënahuariahax “Jocha yama xo noa” i jaca na? Jasca, Dios copi bicaxëceni quiha carayanabo ri, naa nohiria bo tëquë. Paxayamacaxëceni quiha. ²⁰Japi Moisés yoba no nicahai cató tsi mëstëhuahacatimaxëni xo noa, Dios bësojó no. Jama, Dios yobá tsi noba jocha cahëqui noa ra. Toca tsi jocha noqui cahëmahi quiha Dios.

Dios tsi xo toa noqui mēstēhuahaina

²¹Jabi jaboqui quinia huētsa noqui jismahi quiha Dios, mēstēhuahacati. Moisés yoba bo no nicahai cató tsi jaboqui noqui biyamahi quiha ra. Jama, siri tsi naa mēstēhuahacati quinia paxa ca Quēñehacanish cabo, Dios Chani yoanish cabo, tihí cabá yoapaoni quiha. ²²Jaboqui nohiria bo tēquē, naa jahuē Jesucristo qui chitimicanaibo bichi quiha. Ja qui ja chitimicano tsi jato mēstēhuahi quiha. Jatsi jaboqui Dios qui jaharisi tsi xo nohiria bo tēquē. Yama tsi xo oquē cato ra. ²³Jochaquē jatiroha cabo ra, naa jodiobo carayanabo tēquē. Dios jabi narisqui noa rē. ²⁴Jaboqui ja noihai cató tsi noqui tēquē mēstēhuahi quiha Dios. Copiyama tsi xo toa no bax ja anina. Jocha quima noqui Diós paquēmaniquē jahuē Cristo ini cató no. ²⁵Diós jahuē Baquē ani quiha, nohiria bo bax nati. Noba jocha quēshpi ja nani quiha. Ja tocani quiha, ja qui no chitimihai cató tsi noba jocha masahacano iquish na. Toca tsi ja mēstē ca copihai ca Diós noqui jismaniquē ra. Jabi siri tsi nohiria ba jocha copiyamahacani quiha. ²⁶Jama, jaboqui ja mēstē ca copihai ca noqui jismacatsi quiha. Jariapari mēstē ja iquiina, jatsi jahuē Jesu qui chitimicanaibo ja mēstēhuahaina, tihí cabo tsi noqui cahēmacatsi quiha Dios jaboqui.

²⁷Japi toca tsi Diós noqui mēstēhuano tsi ÷jēnahuarihax “Jia tsi xo no acaina” i no na? Jasca, Moisés yobá pi Diós noqui xabahamarohano tsi “Jia tsi xo no acaina” iti mētsa no iquē aquē pē. Jama, jahuē Baquē qui no chitimihai cató tsi noqui xabahamahi quiha. ²⁸Jarohari tsi Dios bēsojó mēstēhuahacaxēhi quiha nohiria ra, Cristo qui ja chitimicaquē no, Moisés yoba ja nicacanaí cató nomari.

²⁹Ja tsi xo toa nohiria bo tēquē, naa jodiobo, carayanabo, tihí cabo bichi quiha Dios jasca ca quiniá no. Jatiroha ca nohiria ba Dios tsi xo naa Dios. ³⁰Jabi huēsti Dios roha tsi xo ra. Jasca, huēsti roha tsi xo Diós nohiria xabahamati quinia. Jodiobo, carayanabo tēquē, tihí cabo xabahamahi quiha, jahuē Baquē qui ja chitimicaquē no. ³¹Jatsi, ¿Dios yoba quēyohi ni noa, “No chitimihai cató tsi noqui xabahamahi quiha Dios” i no quē no? Ayamaqui noa. “Jēnima tsi xo Dios yoba” iqui noa ra.

Dios qui Abraham chitiminina

4 ¹Jaboqui tsi Abraham yamabo, naa noqui jodioba rëquëyamabo yoati tsi mato yoapariquia. ²Jabi jia tsi xo toa Abrahám anina. Jama, ja ani ca iqui tsi mëstëhuahaca-rohapihi tsi “Jënima xo ëa ra” iti mëtsa ja iquë aniquë ra. Jama, Dios bësojo xo tsi jamë ocahuati mëtsama ja ini quiha. ³Quënëhacanish cabo qui no tsayano. “Dios qui Abraham chitiminiquë” ii quiha. “Toca tsi mëstë ja tocahacanicuë” ii quiha.

⁴Jatsi shinaparicana. Copihacaxëhi quiha yonocohai cato. Parata ja qui ahi quiha jahuë chama, jahuë yonoco quëshpi na. Mahitsa toa copi biyamahi quiha. ⁵Jama, mahitsa noqui bichi quiha Dios ra. Dios qui iriama tsi xo toa jodioba yoba no acaina. No acai cató tsi xabahamahacatimaxëni xo noa. Jama, mëquëya ca jochahuaxëni ca bichi quiha, ja qui no chitimiquë no. Mëstë no tocahacati xo ja qui no chitimihai ca tahëxo na. ⁶Japi “Ranihi quiha toa nohiria” i David yamabo ni quiha, copixoma tsi mëstë toa joni Diós tocani quëshpi na. Jabi nëca tsi naa ranihai ca joni yoati tsi David yababá quënënicuë:

⁷“Mato jocha Diós masano tsi mato jocha niahacano tsi rani-raniqui mato.

⁸Jahuë libro ó tsi mato jocha Ibobá quënëyamano tsi rani-raniqui mato ra”

i David yamabo ni quiha.

⁹¿Jabi tsohuë ni naa ranicanaibo? ¿Jodiobo roha ma ni naa nëca ca ranicanaibo pa? ¿Jabi nëca tsi raniyamayamacahi ni carayanabo ri? Jabi jariapari tsi quiha Dios qui Abraham chitiminiquë. Jaquirëquë ja chitimihai ca tahëxo tsi quiha mëstë Diós Abraham tocaniquë. ¹⁰Jabi, çjënino tsi mëstë Diós Abraham tocani? Ja jibirishahacanox pari no tsi quiha Diós shomahuanicuë ra. ¹¹Jariapari tsi quiha Dios qui Abraham chitiminiquë. Jaquirëquë jibirishati jabi ja biniquë, ja chitimihai ca tahëxo Diós bini ca jismati. Japi nëca tsi Abraham xocobo yoi bo manëhi quiha carayanabo ri, naa Dios qui ja chitimicaquë no. Ja chitimicanai ca tahëxo tsi jato ri bichi quiha Dios, jibirishati jabi tahëxo ja nomari. ¹²Jasca, Abraham xocobo yoi bo tsi xo jibirishahacanish ca jodiobo ri, Abraham jascaria tsi ja chitimicaquë no. Jato mëbiyamahi quiha jato jibirishati jabi, xabahamahacati. Jabi

Abraham jibirishahacanox pari no tsi Diós toa joni mēstē tocaniquē.

Moisés yobá tsi mēstēhuahacatimaxēni xo nohiria

¹³Jabi Abraham, jahuē चाहितaxocobo, tihí cabo Diós shomahuaniquē, “Mai tēquē ibohuaxēqui mato” i jato qui Dios niquē no. Jabi Abraham yamabo Dios qui chitimini ca tahēxo tsi quiha Diós toa joni shomahuaniquē, jodioba jabi ja nicani cató nomari. ¹⁴Jama, “Jodioba jabi banahuacanaibo shomahuahi quiha Dios” i-ipinono tsi mahitsa tsi xo toa Dios qui no chitimihaina iquia. Jasca, mahitsa Abraham yamabo qui Diós Chani iquē ani quiha. ¹⁵Jabi Moisés yobá tsi nohiria mēstēhuayamahi quiha Dios. Jama, toa yoba iqui tsi nohiria bo qui caxahi quiha, ja nicayamacanai quēshpi na. Jabi toa yoba pi iyamarohano tsi jato qui Dios quēsoyamaquē aniquē. ¹⁶Ja quēshpi tsi ja qui chitimicanaibo roha shomahuahi quiha Dios. Copixoma tsi noqui bichi quiha. Toca tsi shomahuahacaxēhi quiha Abraham चाहितaxocobo yoi bo tēquē. Shomahuahacaxēhi quiha Dios qui chitimihai ca jodiobo. Jasca, shomahuahacaxēhi quiha Dios qui chitimihai ca carayanabo ri. Jabi Abraham चाहितaxocobo yoi bo xo noqui chitimicanaibo tēquēta; noba jahēpa quiha. ¹⁷Jabi ¿tocayamayamahi ni Quēnēhacanish cabo ra? naa “Huēstima ca nohiria ba jahēpa mia manēmaquia” i Abraham qui Dios nina. Parayamaniquē Dios. Jabi Dios, naa rēsonish cabo Bēsomahai ca Dios Chani qui Abraham chitimiyoini quiha. Jahuē Chaní tsi jatiroha ca nēhohuanish ca Dios tsi xo naa.

¹⁸Jabi sirixēni ax tsi quiha jari Dios qui Abraham chitiminiquē, “Baquē mi qui axēquia” i ja qui Dios ni quēshpi na. Toatiyá tsi jari baquē saihuati ó Abraham pasoni quiha, sirixēni ja iquē ri. Japi huēstima ca nohiria ba jahēpa ja manēni quiha, ja yoahacani jascaria. Jabi “Huēstima ca चाहितaxocobo jayaxēqui mia” ¿i ja qui Dios yamayamani? ¹⁹Jaha tsi payoyamani quiha Dios qui Abraham chitimihaina, cien ca años ja iquē ri. Toatiyá tsi xocobo saihuati mētsama ja ini quiha. Jasca Sara ri; sirixēni quiha. ²⁰Jama, jari Diós ja qui yoani ca Chani qui Abraham chitiminiquē. Jari baquē ó ja pasoni quiha. “Baquē saihuayamaxēquia rē” iyama tsi quiha Abraham niquē ra. Jama, chamananiquē Dios qui ja chitimihaina. Jasca, jia tsi Dios ja ocahuani quiha. ²¹Ja yoani ca jatihuati mētsa

Dios nori ca ja cahëyoini quiha. ²²Ja tsi xo toa mështë Abraham tocahacaniquë, ja chitimihai ca tahëhax na.

²³⁻²⁴Jabi Abraham bax roha ma xo toa Diós yoanina ra. No bax ri ja quënëhacani quiha, naa “Ja chitimihai ca tahëxo mështë ja tocahacaniquë” iquiina. Toca tsi noqui ri bichi quiha Dios, Jesucristo bësotëquëmanish ca qui no chitimiquë no. ²⁵Noba jocha quëshpi tsi Jesu namëhacaniquë. Jatsi Diós bësomaniquë noqui mështëhuaxëna.

Dios ya no rabënahaina

5 ¹Jabi Dios Chani qui no chitimihai cató tsi no mështëhuahacaniquë. Ja iqui tsi Dios ya rabënaqui noa ra, no bax Jesucristo ini iqui na. ²No chitimihai ca iqui tsi Dios qui noqui Cristó mëpiniquë. Jaboqui shoma xo noa ra. Rani-raniqui noa, Dios oquë-oquëria biti ó pasohi na. ³Jasca, jaboqui rani-raniqui noa, noqui pi nohiria bá yosiquë no ri. Toca tsi noba tënëti chama cosihuahi quiha noqui ja yosicanaina ra. ⁴No tënëno tsi oquënaxëhi quiha noba jabi, ja tanamahacahai quëshpi na. Jasca, noba jabi pi tanamahacano tsi oquënaxëhi quiha jaha no pasohaina. ⁵Jasca, jaboqui Diós noqui noihai ca cahëqui noa, noqui acacanish ca Espíritu Santó no. Espíritu Santó tsi noba shina qui Diós noihai ca japahacani quiha. Ja tsi xo toa mahitsa ma xo toa jaha no pasohaina. Noqui ranihuahi quiha ra.

⁶Jabi noitiria-nono tsi noqui jochahuaxëni cabo bax Cristo naniquë, Dios qui jia ca xabacá no. ⁷Anomaria tsi xo Diós noihaina ra. Toca ma xo no noihaina rë. Bëronoma tsi xo toa joni shinajiaxëni ca bax no namëhacahaina. Tocacasyama xo noa. Jabi huësti huësti ca jahuë rabëtiria bax namitsa pa, noihi na. ⁸Jama, Diós jahuë Cristo raaniquë no bax nati, jochacanaibo no iquë no. Toca tsi ja noi-noihai ca noqui ja jismani quiha. ⁹Jasca, jahuë Cristo nani cató tsi quiha mështë no tocahacaniquë. Tocahi tsi çjënahuariahax Dios noqui caxana jaroja ca barí no ra? ¹⁰Jabi Dios pasomaha no i-ipaoni quiha. Tocanono tsi jahuë Baquë nani cató tsi quiha jahuë rabëtiria bo noqui ja manëmaniquë ra. Jaboqui pi jahuë rabëti bo inono tsi çoquë tsi noqui xabahamayamayamaxëhi ni Dios, bëso jahuë Baquë nori iqui na? ¹¹Jasca, Dios qui raniqui noa, noba Ibo Jesucristo ini iqui na. Ja ini iqui tsi Dios ya rabënati mëtsa xo noa ra.

Adán anina — Cristó anina

12Jabi Adán yoyoni iqui tsi maí ca nohiria bo xërèquë tsi jocha chitahëniquë. Jasca, Adán jocha tahëhax tsi rësotsi nohiria bo niquë. Jochahi quiha nohiria bo tëquë pë. Jaha tsi jato jocha tahëhax tsi rësoyocani quiha. 13Jabi Moisés yamabo qui Diós jahuë yoba anox pari no tsi nohiria jochapaoniquë. Jama, toatiyá tsi quiha jato jocha tocahacayamani quiha, jari Moisés yamabo qui Dios yoba acacayamani iqui na. 14Toatiyá tsi quiha jato jocha iqui tsi Moisés rëquë ca bësocanaibo nani quiha jato ri, yoba-yobaria pasomaha ja jochayamaquë ri, naa Adán jochani jascaria.

Jabi Adán yoyoniquë rë. Jama, tocamaniquë mai qui jonish ca Cristo. 15Jasca, jocha Adán chitahëhuaniquë pë. Jama, toa jocha oquë tsi xo Diós noqui shomahuahaina ra. Huësti ca joni jocha tahëhax tsi rësohi quiha nohiria bo tëquë; jama, toa jocha oquë tsi xo Diós noqui noihaina ra. Ja noihai ca jismahacanicuë huësti ca joni, naa Jesucristo ja raaquë no, maí ca nohiria bo xabahamaxëna. 16Jasca, Adán jocha tahëhax tsi rësohi quiha nohiria bo tëquë. “Jocha jaya xo jatiroha cabo” ii quiha Dios. Jama, jocha huëstima cabo tahëxo tsi jahuë Baquë Diós aniquë, no mështëhuahacano iquish na. 17Jabi huësti ca joni, naa Adán ani ca jocha tahëhax tsi rësohi quiha jatiroha cabo. Jama, joni huëtsa tahëhax tsi bësobësoyoiqui noa, naa noqui shomahuahacanicuë cabo. Jesucristó ani ca tahëxo tsi quiha noqui Diós shomahuaniquë ra. Copixoma tsi noqui mështëhuahi quiha.

18Jasca, Adán jocha tahëhax tsi nohiria bo tëquë quësohacanicuë. Jama, Jesucristo ini tahëxo tsi mështë nohiria tocahacanicuë. Jaha tsi bësocani quiha ra. 19Huësti ca nicamixëni ca joni tahëhax tsi quiha jochacanaibo nohiria bo tëquë manëniquë rë. Jama, Dios qui jia tsi Jesucristó nicani ca iqui tsi mështëhuahacani quiha huëstima cabo ra.

20Jabi Moisés qui jahuë yoba Diós aniquë, nohiria ba yoiria ca jocha jismaxëna. Ja tahëhax tsi quiha oquënaniquë jocha rë. Jatsi nohiria ba jocha oquënaquë tsi quiha oquënaniquë Diós noihai ri. Jabi anomaria tsi xo Diós noihaina ra; nohiria ba jocha oquë nori. 21Jocha iqui tsi rësouqui noa. Jama, Diós noihai ca iqui tsi no mështëhuahacanicuë. Ja noihai ca iqui tsi bësobësopaoxëqui noa, noba Ibo Jesucristó no.

Noba jabi siri nanina

6 ¹Jabi noba jocha oquë tsi xo Diós noihaina ra. Jama, “Jari no jochapaono ra, oquë tsi Diós noqui noino iquish na” ¿ii ni mato sa? ²Anoma tsi xo toca ca shinacanaina ra. Chahahuahax jocha qui no rësoniquë. Jocha qui rësohi tsi çjënahuariahax jari no jochacasna ra? ³¿Jëni pi ni, no ashimahacaquë no? Tonia cahëyamaqui mato. Chahahuahax tsi no ashimahacanicuë, Jesucristo ya no rabënahai ca jismaxëna. Jabi noba jocha quëshpi tsi Cristo naquë tsi quiha ja bëta no naniquë noqui ri. ⁴Ja bëta no naquë tsi quiha Cristo ya noba jabi siri maihuahacanicuë. Toca ca jismahi quiha no ashimahacahaina. Toca tsi ja bëta jocha qui no rësoniquë noba jabi paxa chitahëno iquish na. Jahuë chama-chamariá tsi noqui bësoyoimahi quiha Jahëpa Dios, jahuë Baquë Jesucristo ja bësotëquëmani jascaria.

⁵Jabi Cristo ya no rësoniquë, noba jocha quëshpi tsi ja naquë no. Rësohi tsi noba jabi siri quima no aquëquëni quiha. Ja bëta rësohax çja bëta bësoyoyamaxëhi ni noa ra, naa Cristo bësotëquëmahacani jascaria? ⁶Jabi Cristo ya noba jabi siri namëhacani quiha cruzó no, no nohó ca jocha bëbohacano iquish na. Noqui jochá yonayamano ra. ⁷Jabi jocha qui pi nohiria rësono tsi bëboti mëtsama xo jocha ra. Jocha quima aquëquë xo ra. ⁸Jabi Cristo ya rësohi tsi jahuë jabi jia ca xatënaxëqui noa. Ja bëta bësoyoixëqui noa. ⁹Jabi rësotëquëyamapistiariaxëhi quiha Cristo ra. ¹⁰Jocha tahëhax tsi huësti roha tsi Cristo nani quiha jocha chama quëyoxëna. Jocha quëshpi tsi rësotëquëyamapistiariaxëhi quiha. Jasca, jaboqui tsi Dios ya rabëna-rabënahi quiha bësohi na. ¹¹Jascaria tsi toca tsi mato jocha jabi qui bësoyama ca mamë ma tocaxëti xo, Dios qui bëso ma nori. Jaboqui Dios nicaqui mato, Jesucristo ó ma nori iqui na.

¹²Japi mato yora bo ó xo tsi jochá yonayamano, yoi ca amaxëna. ¹³Mato yora bo, naa mato mëquë bo, mato bëro, mato jana, tihi cabo jochá yonayamano mato jochamaxëna. Jama, Dios qui mamë acahuë jaboqui bësoyoiquí na. Jaboqui chahahuacanaibo xo mato. Japi mato mëquënë, mato bëro, mato jana, tihi cabo Diós yonano jia ca ati. ¹⁴Tocapimano tsi mato yonayamaxëhi quiha jocha ra, Dios noihai cató tsi ma yonahacahai iqui na. Moisés yoba namá ma xo mato ra. Mato qui quësohai ca yoba tsi xo toa. Jama, jaboqui Diós noihai ca tsi xo toa noqui mëbihaina, jocha bëboti.

Jocha yonati — Dios yonati

15 Jabija. Jaboqui noqui yonayamaqui Moisés yoba ra. Jaboqui Díos noihai namá bēso xo noa. Ja iqui tsi jochacasyama xo noa ra. ¿Jēnahuariahax “Jēnima tsi xo no jochahaina jaboqui” i no na? Anoma tsi xo toca ca ma shinahaina iquia. 16 Jabi yonati manēqui mato, tsohuēcara qui mamē ma aquē no nicaxēna. Jasca, jocha pi nicahi tsi jocha yonati tsi xo toa joni. Toa quinia tsi xo rēsohaina. Jama, Dios yonati tsi xo toa jia ca acatsai cato. Mēstēhuahacati quinia tsi xo toa ra. 17 Jabi jocha yonati bo ma i-ipaoni quiha; jama, jaboqui ma tiisimahacani ca yoba qui nicariaqui mato ra. Ja quēshpi tsi Dios qui “Gracias” iquia. 18 Jabi jocha quima, naa mato ibo siri quima ma paquēmahacani quiha. Jatsi Dios yonati bo ma acacani quiha jia ca ati. 19 Nēca tsi mato qui chaniquia, ma cahēyoino iquish na. Jocha yonati bo ma i-ipaoni quiha yoi ca axēna. Jatiroha ca yoi ca ma a-apaoniquē; jama, jaboqui Dios yonati bo ma manēxēti xo jia ca axēna.

20 Jia ca ati basi tsi ma i-ipaoniquē rē, jocha yonati bo ma iniquē no. Toatiyá tsi jia ca ma acasyamani quiha. 21 Jasca, toatiyá tsi quiha yoi ca roha ma tēsapaoni quiha. Jabi Dios quima aquēquēxēhi quiha toca ca yoyocanaibo ra. 22 Jama, jaboqui Dios yonati bo xo mato ra. Jocha quima ma aquēquēniquē iquia. Ja quēshpi tsi Dios bax bēsocasqui mato. Jarohari tsi bēso-bēsopaoxēqui mato. 23 Jabi jocha quēshpi bo tsi rēsohi quiha nohiria bo. Jama, no copinoma tsi noqui bēso-bēsopaomaxēhi quiha Dios, noba Ibo Jesucristó no.

Moisés yoba quima no paquēmahacanina

7 1 Jabi ē yoacatsai ca cahēqui mato, ēbē xatē bá, gobierno yoba cahēxēni cabo ma nori iqui na. Jabi gobierno yoba nicahi quiha nohiria bēsoquí na. Jama ja rēsofino tsi toa nohiria yonati mētsama xo gobierno yoba. 2 Nēcapa. Chani pistia mato yoacasquia, ma cahēyoino iquish na. Jabi jahuē bēnē yoba nicaxēti xo ahuini, ja bēsoquē no. Tocaxēti quiha ii quiha noba yoba-yobaria. Jatsi bēnē ya racaxēhi quiha ahuini. Jama jahuē bēnē pi rēsono tsi ¿jēnahuariaxo jahuē yoba ja nicana? Jatsi jahuē yoba quima aquēquēhi quiha ahuini, bēnē huētsa biti, bēsoyama jahuē bēnē nori iqui na. 3 Jama, anoma tsi xo bēnē huētsa bichiina, jari

jahuë bënë bësono. Bichi tsi jochaxëhi quiha ahuini pë. Jama, jahuë bënë pi rësono tsi yoba quima aquëquëhi quiha yoxa, bënë huëtsa bixëna. Nohiria yoba namá ma xo ahuini jaari. Jatsi jochayamaxëhi quiha ahuini, bënë huëtsa ja biquë no.

⁴Jascaria tsi Moisés yoba quima ma paquëmahacanicuë Cristo rësoquë no. Cristo ya tsi toa yoba qui ma rësoni quiha. Japi Moisés yoba quima ma aquëquëni quiha Ibo huëtsa, naa Bësotëquënish ca bixëna. Jabi jahuë Cristo noqui bimacatsi quiha Dios, ja bax jia ca jahuë bo no saihuano iquish na. ⁵Chahahuanox pari tsi noba jabi siri ó tsi no bëso-bsopaonicuë. Toatiyá tsi Moisés yobá tsi no nohó ca jochahuaxëni ca jabi tsamahacapaonicuë, noqui jochamati. No nohó ca yoi ca jahuë bo toa Moisés yobá saihuani quiha. Toca tsi noqui ja namëni quiha. Jabi toa yobá tsi quiha no yonahacapaonicuë rë. ⁶Jama, jaboqui noqui yonayamahi quiha ra. Japi Dios bax bësoyoixëti mëtsa xo noa, Espiritu Santo quinia paxá no. Quinia sirí tsi, naa Moisés yoba namá tsi bësoyamaqui noa jaboqui.

Jocha bërohuahi quiha Diós ani ca yoba

⁷¿Jënixëhi ni noa sa? “Yoi tsi xo toa Moisés qui Diós ani ca yoba” ¿iixëhi ni noa pa? Iyamaxëqui noa. Yoi ma xo jahuë yoba ra. Toa yoba pi Diós noqui ayamarohano tsi ¿jënahuariaxo tsi jocha no cahëna? Nëcapa. “Anoma tsi xo toa mato xatë ba jahuëmishni bo ó quëëhaina” ii quiha Moisés qui acacani ca yoba. “Mato xatë ba jahuëmishni bo ó quëëyamacana” i toa yoba pi yamarohano tsi ¿jënahuariaxo tsi anoma ca ja iqui ca no cahëquë ana? ⁸Jama, toa yobá tsi ë nohó ca jocha tsamahacaquë pë, yoi ca ó noqui quëëmati. Jabi toa yoba pi iyamarohano tsi chama yama jocha iquë aquë, yoi ca ëa amati. ⁹Jasca, Dios yoba cahëyamahi tsi rani tsi ë i-ipaonicuë. Toatiyá tsi ë qui quësonoma Dios yoba i-ipaoni quiha, jahuë yoba ë cahëyamani iqui na. Jama, Dios yoba ë jabiquë tsi ë nohó ca jocha tsamahacanicuë, yoi ca ëa amati. Jatsi ë cohuënicuë noho jocha bërohuahacani iqui na. ¹⁰Toa yoba jia ca ë qui quësoni quiha. Jasca, ëa toa yobá mëbiyamani quiha quinia jia tsi bësoti. ¹¹Dios yoba jia cató tsi ëa jochá paraniquë rë. Yoi ca ëa ja amani quiha. Jatsi ë cohuënicuë, Dios yoba ë qui quësoni iqui na.

¹²Jama, jari jënima tsi xo Diós ani ca yoba iquia. Yoi yama quiha. Mëstë quiha. ¹³Jama, ¿jari mato qui yoi ni Moisés qui Diós ani ca yoba sa? “Noqui namëhi quiha toa yoba jia cato pë.

¿Jënahuariahax jia ca ja ina?” ¿ii ni mato sa? Nicaparicana. Noqui namëyamaxëhi quiha Dios yoba ra. Jama, noqui namëhai ca tsi xo toa no nohó ca yoixëni ca jocha ra. Dios yoba jia cató tsi ëa namëhi quiha pë. Jasca, toca tsi noqui bëro xo jocha jabi yoi. Anomaria tsi xo jocha ra. Paramisxëni quiha. Jishopë. Dios yoba jia ca bichi quiha, yoi ca ëa amaxëna.

Yonamisxëni tsi xo jocha

¹⁴Espíritu Santó tsi Dios yoba acacanicuë. Jënima tsi xo Dios yoba. Jama, ëa ti tsi xo jiyama, jocha yonati ë nori iqui na.

¹⁵Noitiria ca ëa xo naa ra. Jia ca acasquia, ati mëtsa ariati. Jaha tsi ë qui yoi ca aquia pë. ¹⁶Jabi yoi ca pi ë ano tsi ë qui quësohi quiha noho shinana. Toca tsi jia ca Dios yoba nori ca cahëquia. ¹⁷Jabi ë nohó ca jocha tsi xo toa yoi ca amati ibo, ëa yoi nomari. ¹⁸Jabi yama tsi xo toa ë nohó ca jia cato rë. Jia yama xo noho jabi. Jia ca ati ó quëëquia, ati mëtsa ariati. ¹⁹Jia ca pi acasquí tsi ë ati mëtsa ca ariati rë. E acasyamahai ca jahuë yoi bo tsi xo toa ë acaina pë. ²⁰E qui yoi ca ë ano tsi ë nohó ca jocha tsi xo amati ibo, ëa yoi nomari.

²¹Jatsi jabija tsi xo naa ë yoahaina: Jia ca pi ë acasno tsi tobi ë nohó ca yoi cato rë. Ea chitiahi quiha rë, jia ca ë ayamano iquish na. ²²Noho jabi paxa tahëxo tsi Dios yoba noiquia nicaxëna.

²³Jama, ë nohó tsi xo yoba huëtza rë, naa noho shina pasomaha ca yoba. Jocha yoba tsi xo naa ë nohó cato rë. Ea yonacatsi quiha. Ea jochamacatsi quiha pë. ²⁴⁻²⁵Japi ëa ti tsi xo noitiria ra. Noho jabi paxa iqui tsi Dios yoba nicacasquia ra; jama, tobi quiha jabi siri. Ja tsi xo toa ëa jochamacatsaina rë. Jabi ¿tsohuëcara ni toa ëa mëbiti mëtsa cato ra? ¿Tsohuëcara ni toa ë nohó ca jochahuaxëni ca jabi bëboti mëtsa cato ra? Shoma xo ëa ra. Noba Ibo Jesucristo tsi xo toa ëa mëbiti mëtsa cato iquia. Jocha quima ëa paquëmanish ca tsi xo naa ra.

Espíritu Santo quinia ó tsi no bësohaina

8 ¹Jabi jaboqui quësohacatimaxëni tsi xo toa Jesucristo ó cato ra. ²Quinia huëtza ó tsi bësohi quiha. Jasca, Cristo qui ja chitimino tsi ja qui Espíritu Santo acacaquë. Jaha tsi namëhai ca jocha chama quima ja paquëmahacaha quiha bësomahai ca Espíritu Santo chamá no ra. ³Jabi jocha chama noqui paquëmatimaxëni

Moisés yoba iniquë ra. Noba noma jabi iqui tsi chama yama toa Moisés yoba ini quiha, noqui mëbiti. Jatsi quinia huëtza Diós noqui aniquë xabahamahacati. Jariapari tsi quiha mai qui jahuë Baquë ja raaniquë. Jaquirëquë noba noma jabi, noba yora, tihi cabo jahuë Baquë sahuëniquë coxo na. Jatsi noba jasca ca yora jayahi tsi ja naniquë noba jocha quima noqui paquëmaxëna. ⁴Toca tsi Diós aniquë ra, mëstë ca jabi no jayano iquish na, naa Moisés yobá yoani jascaria. Japi jaboqui noba noma jabi nicayamaqui noa, Espíritu Santo nicahi nori.

⁵Jabi maí ca jabi bo shinahi quiha jato noma jabi nicacanaibo. Jama, mana ca jahuë bo shinahi quiha Espíritu Santo nicacanaibo. ⁶Jabi tënëtiya qui mëpihacahi quiha maí ca jahuë bo shinacanaibo. Jama, mana tsi bocani quiha Dios jahuë bo shinacanaibo. Bësoyoicaxë cani quiha toca cabo. Jasca, bëpasicaxëcani quiha. ⁷Jabi toca xo ra. Dios pasomaha tsi xo toa jahuë noma jabí tsi yonahacahax cato. Dios yoba nicacasyamahai ca tsi xo toa. Dios yoba nicatimaxëni quiha. ⁸Jasca, Dios ranihuatimaxëni xo jochahuaxëni ca jahuë noma jabí tsi yonahacahai cato. ⁹Jama, toca ma xo mato iquia. Chahahuacanaibo xo mato ra. Mato noma jabi nicayamaqui mato, Espíritu Santo nori, mato ó ja bësohai iqui na. Jabi Cristó-na ma xo toa Espíritu Santo jayama cato. ¹⁰Jama, mato ó pi Cristo bësono tsi shoma xo mato ra. Jabi rësoxëhi quiha mato yora bo. Jama, bësoyoixëqui mato shinana, ma mëstëhuahacani iqui na. ¹¹Espíritu Santo jayahi tsi bësotëquëxëqui mato ra. Jabi Espíritu Santo chamá tsi jahuë Cristo Diós bësomaniquë. Jasca, mato rësohai ca yora bo ri bësomaxëhi quiha Dios ra, mato ó ca bësohai ca Espíritu Santó no.

¹²Japi mato jochahuaxëni ca noma jabi qui ma nicayamano, ëbë xatë bá. ¹³Mato noma jabi pi nicahi tsi rësoxëqui mato ra. Jama, Espíritu Santo chamá tsi mato noma jabí acatsai ca namëpihi tsi bësoyoixëqui mato. ¹⁴Jabi Espíritu Santó mëpihacani cabo tsi xo Dios xocobo ra. ¹⁵Ja iqui tsi Dios qui no raquëyamaxëti xo, naa mëmëhai ca raquëria ca yonati bo jascaria. Yonati bo ma xo noa, Dios xocobo nori. Ja quëshpi tsi “Noho Jahëpa, noho Jahëpa” iqui noa Dios qui. ¹⁶Jasca, noba shina qui chanihi quiha Espíritu Santo ri, “Dios baquë yoi bo xo mato” iquiina. ¹⁷Dios baquë bo iipihi tsi noba Jahëpa jahuë bo xatënaixëqui noa ra. Jasca, Diós jahuë Baquë qui ani ca jahuë bo

tëquë xatënaxëqui noa Cristo yahax na. Jaha tsi jaboqui Cristo ya no tënëxëti xo, jahuë oquë xatënaxëna ra.

Jisiquixëhai ca oquë

¹⁸Jabi iriama tsi xo toa jaboqui Cristo quëshpi tsi no tënëhaina iquia ra. Mahitsa quiha. Jaquirëquë tsi jisiquixëhi quiha noqui acacaxëhai ca oquë-oquëria. Jiariaxëhi quiha. ¹⁹Toa barí tsi bësomahacaxëhi quiha Dios xocobo. Dios oquë xatënacaxëcani quiha ra. Jabi toa bari ó pasocani quiha nëhohuahaca-canish ca jahuë bo tëquë ri. ²⁰⁻²¹Jabi siri tsi naa mai, nihi, yohina bo, chaxpa bo, tihi ca nëhohuahacanish cabo tëquë yoshihuahacani quiha Adán jocha tahëhax na. Rësomahi quiha Ibo Dios, jahuë shina ja nori iqui na. Jasca, jaboqui poronahi quiha jatiroha cabo rësohax na. Jama, toa barí tsi yamaxëhi quiha rësohaina ra. Jasca, jocha quima paquëmahacaxëhi quiha naa mai ri, naa jocha quima Dios xocobo paquëmahacaxëhai jascaria. ²²Jariapari rohari tsi tënëhi nori iqui quiha Diós nëhohuani ca tëquë, naa tsëquëhai ca bari ó pasoquí na.

²³Jabi toca xo noqui ri, naa Espíritu Santo binish cabo. Mana ca jahuë bo no tananiquë, noqui Espíritu Santo acacaquë no. Toa noba yora paxa bo ó quëëriaqui noa noqui ri ra, jocha quima aquëquëxëna. Toa tsëquëhai ca barí tsi Diós-na bo qui riixëqui noa. Ja tsi xo toa “Jëë, jëë” iqui noa, noqui ri, jaha quëëhi na. ²⁴Yora paxa bo ó pasoqui noa bixëna ra. Jari jisyamaqui noa rë. Jama, jaha pasohi tsi, “Xabahamahacaxëqui noa” iqui noa. ²⁵Jatsi jaboqui noba bëroma ca yora paxa bo ó no pasoxëti xo. Manaqui noa ra, yosanaxoma.

²⁶Jasca, noqui mëbihi quiha Espíritu Santo ri, chama yama no iquë no. Jia pi Dios qui bëhoxti no cahëyamano tsi Jahëpa Dios qui no bax chanihi quiha. Jabi anomaria tsi xo toa Espíritu Santo no bax bëhoxhaina ra. Yoanoma quiha. ²⁷Jabi Espíritu Santó no bax bënëhai ca jahuë bo cahëhi quiha Jahëpa ra, naa jatiroha caba shina cahëxëni cato. Jasca, Dios nohiria yoi bo bax chani-chaniriahi quiha Espíritu Santo, Dios quiniá tsi no bax nicati cahëhai ca ja nori quëshpi na.

Jahuë-na bo ó bësohi quiha Dios

²⁸Jabi jatiroha ca quiniá tsi noqui mëbihi quiha Dios ra. Jaha noicanaibo, naa jahuë shinaná tsi quënëhacanish cabo ya

yonocobëquinahi quiha, jia ca axëna jato bax na. ²⁹Jabi jariapari tsi noqui quënahacanish cabo Diós bini quiha jahuë Baquë jascaria iti. Jahuë Baquë jabi-jabiria noqui amacatsi quiha. Toca tsi jahuë Baquë oquëhuacatsi quiha, huëstima ca noma bo ja jayano iquish na. ³⁰Jabi noqui bixo tsi Diós noqui quënaniquë ja qui no jono. Jatsi no joquë tsi noqui ja mëstëhuaniquë, ja qui jia cabo nono. Mëstëhuahax tsi no bëta jahuë oquë ja xatënaniquë.

³¹Jabi anomaria tsi xo toa no bax Diós acaina. Jatsi, ¿jënahuariahax no raquëna? Diós pi noqui mëbino tsi ¿jënahuariaxo raca tsohuëcaracá noqui bëbona? ³²Jabi huashiyamaniquë Dios. Jahuë Baquë ja chitiayamani quiha. ¿No bax jahuë Baquë nati ja ayamayamani? Tocaxo tsi ¿noqui jahuë bo tëquë ayamayamaxëhi ni ra? ³³Jasca, ¿tsohuë ni toa, noqui, naa Diós bini ca nohiria bo qui quësoti mëtsa cato? Yama xo ra, Diós noqui mëstëhuani iqui na. ³⁴Jasca, yama tsi xo toa noba jocha quëshpi tsi noqui copiti mëtsa cato, noba jocha quëshpi tsi Cristo nani iqui na. Nahax ja bëtotëquëni quiha ra. Jaboqui Dios mëncaya ó tsi xo. Toá tsi Dios qui no bax chanihi quiha. ³⁵Jabi anomaria tsi xo toa Cristó noqui noihaina iquia. Yama tsi xo toa Cristó noqui noihai ca jënëmati mëtsa cato ra. Noqui pi nohiria bá yosino tsi no nohó bësohi quiha. No tënëpino tsi jari no nohó bësohi quiha ra. Oriquiti, raiti, tihi cabo pi no narisno tsi no nohó bësohi quiha. Nohiria bá pi noqui acasno tsi jari no nohó bësohi quiha ra. ³⁶Jabi, “Jatiroha ca barí tsi no rohahuahacaxëti xo, Dios bax naxëna” ii quiha Dios Chani. Tëpas-hacati ca manahai ca oveja jascaria xo noqui chahahuacanaibo. ³⁷Jama, tocapino tsi jari noqui mëbihi quiha Cristo, noqui noiquí na. Ja iqui tsi bëbo-bëboriaxëqui noa. ³⁸Jabi yama tsi xo Cristó noihai ca quima noqui aquëquëmahai cato. No rësopino tsi no nohó bësohi quiha Cristo. Jasca, no bësopino tsi no nohó bësohi quiha. Ja noihai ca quima noqui aquëquëmati mëtsama xo ángel bo, yoshi bo, chama bo ra. Jasca, jaboqui, huëa huëtsa, naa jatiroha ca xabacá tsi no nohó bësohi quiha. ³⁹Jasca, ja noihai ca quima aquëquëmatimaxëni xo mana ca jahuë bo, nëmí ca jahuë bo. Yama tsi xo toa Diós noihai ca quima noqui aquëquëmati mëtsa cato ra. Jabi noba Ibo Jesucristó tsi noqui ja noihai ca Diós jismaniquë ra.

Israél ca nohiria bá chahahuayamahaina

9 ¹⁻²Cristo ma cahëyamahai ca iqui tsi cohuë-cohuëria ca ëa xo naa rë, ëbë jodiobo xatë bá. Mato parayamaquia ra. Ihuëria tsi xo noho shinana rë mato tahëhax na. Quiayamaquia ra, Cristóna ca ë nori iqui na. Jasca, noho shina ó bësóhi quiha Espíritu Santo ri, ë quiayamano iquish na. ³Ea nicaparicano. Noho jimibo mëbicasquia rë. Jato chahahuamacasquia. Ja iqui tsi ë qui jënima tsi xo yoshihuahacahaina jato bax na. Jënima tsi xo Cristo quima ë aquëquëma-hacahaina, ja xabahamacano iquish na. ⁴Jabi siri tsi Diós jato biniquë ra jahuë xocobo iti. Bichi tsi jahuë oquë, jahuë chama, tihi cabo jato bëta ja xatënani quiha. Jatsi Dios xabahamati chani, jahuë yoba, Dios qui arati jabi, tihi cabo jato qui acacani quiha. Jasca, “Mato shomahuaxëquia” i jato naborëquëbo qui Dios ni quiha. ⁵Jasca, Jacob doce ca xocobo quima naa nohiria bëcani quiha. Jabi naa shomahuahacani ca nohiria bo quima noba Cristo, noba Xabahamati Ibo joni quiha. Jodio jimibo Cristo ini quiha jaa ri. Jatiroha cabo oquë-oquëria ca tsi xo naa ra. Japi Dios no oquëhua-oquëhuarohano ra. Amén.

⁶Jabi jaboqui noba Cristo chahahuayamahi quiha jodiobo tëquë rë. Ja chahahuacasyama-picano tsi “Mahitsa xo Dios Chani” ÷ixëhi ni noa pa? Iyamaqui noa. Chama jaya xo Dios Chani ra. Jabi nicaparicana. Dios xocobo yoi ma xo Israél ca nohiria bo tëquë. ⁷Jasca, Abraham yamaba xocobo yoi ma xo jatiroha ca jahuë chahitaxocobo ri. Jama, jahuë xocobo yoi bo tsi xo toa Dios Chani binish cabo. Toca ini quiha Abraham baquë Isaac. “Isaac quima roha coxëhi quiha mi chahitaxocobo yoi bo” i Abraham qui Dios ni quiha ra. Jatsi Isaac Diós quënaniquë, Ismael nomari. ⁸¿Tsayacanai? Dios xocobo yoi bo tsi xo toa Dios Chani bichish cabo, noma ca quiniá tsi cohai cabo jaca nomari. ⁹Jabi nëca tsi Dios Chaní yoani quiha: “Xaba jia cató tsi noho chama mia jismaxëquia ra. Toatiyá tsi baquë comaxëhi quiha Sara ra” iquiina. ¹⁰Jasca, jaquirëquë Rebeca yamabo qui Dios chaniniquë, naa Isaac ahui qui. Jabi dos ca baquë bo ja comani quiha jahuë bënë Isaac bax na. ¹¹⁻¹²Jama, huësti ca baquë roha Diós bini quiha. Huëtsa ja bicasyamani quiha. Jatsi toa dos ca baquë conox pari no tsi quiha Jacob Diós biniquë Isaac chahitaxocobo saihuati. Esaú ja biyamani quiha. Jari jia cato, yoi cato, tihi cabo ati toa xocobá cahëyamani

quilha, naa Jacob Diós biniquë no. Jasca, jari cohama quiha toa dos ca baquë bo ini quiha toatiyá no. ¿Japi tsayayamacanai? No acai ca quëshpi tsi noqui biyamahi quiha Dios ra. Jama, jahuë shinaná tsi jaha ja quëèhai ca bichi quiha. ¹³Jabi toca ja ini quiha, Quënëhacanish cabá yoani jascaria, naa “Jacob bixëquia shomahuaxëna. E qui yoi xo Esaú” i Dios niquë no.

¹⁴Jatsi, ¿jënixëhi ni noa ra? “Anoma tsi xo toca tsi Diós acaina ra” ¿ixëhi ni noa? Iyamaqui noa. Jënima tsi xo toa Diós anina. ¹⁵Dios roha tsi xo toa nëca ca biti chama jaya cato. Moisés qui ja yoani ca nicacana. “E qui jia cabo shomahuquia ra. Jasca, ë noicatsai ca noixëquia” i Moisés yamabo qui Dios ni quiha. ¹⁶¿Tsayacanai? Jaha no quëèhaina, no acaina, tihi cabo iqui tsi noqui shomahuayamahi quiha Dios ra. Jama, ja qui jia cabo shomahuahi quiha, jato noiquí na. ¹⁷Faraón, naa Egipto nohiria ba chama-chamaria no tsayano. Quënëhacanish cabo ó tsi ja qui Dios chanini quiha. Chanihax, “Nohiria chama-chamaria mia ë manëmaniquë, nohiria bo qui noho chama jismaxëna” i ja qui ja ni quiha. ¹⁸Jasca, “Mia pasomaha noho chama iquë ra, maí ca nohiria tëquëtá ë ani ca nicano iquish na” nëa tsi quiha ja qui Dios nëcaniquë. Japi ja noicatsai ca mëbihi quiha Dios. Jasca, nohiria pi patoxihuacasquí tsi patoxihuaxëhi quiha, ja qui ja nicayamacano iquish na.

¹⁹Jabi toca pi Diós ano tsi “¿Jënahuariahax tsi noqui Dios quësona pë, yoi ca no acaquë no? Yama tsi xo toa Dios shina pasomaha ati mëtsa cato” ¿ii ni mato sa? Jasca, “Ati ibo tsi xo Dios, joni shina nomari” ¿ii ni mato sa? ²⁰Jabi toca tsi chaniyamacana ra. ¿Jënahuariaxo raca Dios ma ocahuana pa? “Jënixo tsi nëca tsi ëa mi aca” ¿ii ni acacahax ca paiti pa, jahuë ati ibo qui? Jahuë ibo ocahuatimaxëni xo paiti ra. ²¹¿Ja acatsai ca ayamayamaxëhi ni ibo ra? Jahuë matsacá tsi chomo jiaxëni ca ati mëtsa xo ibo. Jama, paiti yoixëni ca pi acatsi tsi aqui quiha, matsaca ibo ja nori iqui na.

²²Jabi toca xo Diós ani ri. Jahuë caxa, jahuë chama, tihi cabo nohiria bo qui Diós jismacasni quiha. Jismahax tsi ja bama-bamaparini quiha jato jocha quëshpi tsi jato copinox pari. Jato jocha quëshpi tsi quëyohacapaimaria toa nohiria ini quiha. ²³Jasca, jahuë oquë-oquëria Diós jismacasni quiha nohiria bá cahëyoino iquish na. Jatsi jahuë nohiria yoi bo, naa jahuë oquë biti rohahuahacanish cabo ja shomahuariani quiha. Ja noihai ca jato jismacatsi quiha ra. ²⁴Jabi noqui tsi xo toa jahuë nohiria yoi bo, naa noqui jodiobo, carayanabo ri. ²⁵Jabi

naa carayanabo yoati tsi chanihi quiha Dios, Oseas yamabá quënëni cato ó no:

“E qui arayamacanaibo, naa carayanabo quënëxëquia noho nohiria yoi bo iti ra.

Siri tsi naa nohiria ë noiyamaniquë.

Jama, jaboqui jato noixëquia ra”

i Dios ni quiha toá no.

²⁶“Jasca,

‘Dios nohiria ma xo toa carayanabo’ iyamacaxëcani quiha nohiria, naa ja tocacani jascaria.

Jama, ‘Bësohai ca Dios xocobo xo carayanabo ri’ icaxëcani quiha”.

Tihi ca tsi i-i quiha Oseás quënëni cato ra. ²⁷Jasca, Israél ca nohiria bo pasomaha Isaías yamabá quënëniquë jaa ri.

“Tocanoma Israél ca nohiria bo imitsa. Ia quëmapó ca mashënë jascaria pi ja icano ri tsi jari jato xatë pistia roha xabahamaxëhi quiha Dios. ²⁸Bamaxoma tsi mëri tsi maí ca nohiria bo tëquë copixëhi quiha Dios” i ja ni quiha jato yoati na. ²⁹Jasca, “Noqui shinahi quiha chamaxëni ca Dios. Noqui pi ja shinayamarohano tsi noqui jodiobo tëquë quëyohacaquë aniquë, naa Sodoma, Gomorra, tihi cabo quëyohacani jascaria” tihi tsi Isaías quënëni quiha siri.

Cristo qui Jodiobo chitimicasyamahaina

³⁰¿Japa? ¿Jënahucatsi ni Dios ra? Nicaparicana. Jaboqui Diós acatsai ca tsi xo naa ra. Carayanabo, naa jahuë mëstë mërayamanish cabo mëstëhuacatsi quiha Dios. Jabi jahuë mëstë bicaxëcani quiha jato ri, ja chahahuacaquë no. ³¹Jama, naa Dios mëstë biyamacaxëcani quiha jodiobo rë, Moisés yobá tsi ja mëstëhuahacacascanaí iqui na. ³²Jatsi, ¿jënixo tsi Dios mëstë biyamacahi ni? Mëstëhuahacayamacahi quiha Cristo qui ja chitimicanaí cató tsi Dios mëstë ja bicasyamacanaí iqui na. Jasca, jato jabi bo, jato yoba bo, tihi cabo banahuacascani quiha mëstëhuahacaxëna. Jama, Dios mëstë biti quinia tsi xo toa jahuë Cristo qui chitimihaina ra. Jesucristó tsi jato quinia quëtiahacani quiha. Japi Cristo qui ja yosanariacanicuë rë. ³³Toca tsi chanihi quiha Quënëhacanicuë cabo: “Jodioba quinia ó tsi Cristo janaxëquia. Jatsi ja qui yosacaxëcani quiha Sión racahai ca nohiria bo rë. Jama,

ja qui rabi yama-caxëcani quiha ja qui chitimicanaibo ra” i Dios ni quiha jato yoati na.

“Chahahuapaimaria xo jodiobo” i Pablo nina

10 ¹Jaha ë quëehai ca tsi xo toa noho jimibo xabahamahacahaina ra, ëbë xatë bá. Dios qui bëhoxquia ja xabahamahacacano iquish na. ²Jabi anomaria tsi xo toa Dios qui ja aracanaina ra; mahitsa ja nori. Cahëhaxma tsi ara-aracani quiha rë. ³Jasca, Diós mëstëhuahai ca quinia cahëyamacani quiha rë. Ja tsi xo toa jato jabi bo, jato yoba bo, tihi cabo nicariacani quiha mëstëhuahacaxëna. Jama, Dios xabahamati quinia ma xo toa ra. ⁴Jato arati quinia tsi xo toa Moisés yoba nicahaina rë. Jama, toa mëstëhuahacati quinia Cristó jatihuani quiha, ja qui chitimicanaibo tëquë mëstëhuahacano iquish na. ⁵Jabi toa mëstëhuapaoni ca quinia yoati tsi Moisés quënëniquë. Quënëhi tsi, “Bësoxëhi quiha yoba nicahai cato” i ja ni quiha rë. ⁶Jama, oquë tsi xo mëstëhuahacati quinia huëtza, naa Cristo qui no chitimihaina ra. Ja tsi xo toa “¿Nai qui canoma ni? Cristo jahari no bëno, noqui mëbiti” iyamaqui noa ra. Jatihuahacani quiha jahuë xabahamati yonoco ra. ⁷Jasca, “¿Rësonish caba iti qui canoma ni, Cristo tëroxëna?” iyamaqui noa. ⁸“Basima xo Diós mato mëbihaina ra” ii quiha Dios Chani. “Mato jana, mato shinana, tihi cabá tsi ‘Chitimiquia’ itsicana” ii quiha Dios Chani ra. Jabi naa xabahamati Chani tsi xo naa ë yoahaina ra. ⁹“Noho Ibo tsi xo Jesu” i pi ma no tsi rësonish cabo quima jahuë Cristo tërohacani ca mato shinaná pi ma chahahuano tsi mato xabahamaxëhi quiha Dios ra. ¹⁰Mato shinaná tsi ja qui chitimiqui mato, mëstëhuahacaxëna. Jasca, xabahamahacaxëqui mato, mato janá tsi “Chahahuaquia” i ma quë no. ¹¹Jabi “Rani-ranixëhi quiha tsohuëcara ca ë qui chitimihai cato” ii quiha Quënëhacanish cabo ra. ¹²Jabi jaboqui jasca ca quiniá tsi Dios qui bëcani quiha nohiria bo tëquë, naa jodiobo, carayanabo. Jasca ca Ibo jayaca xo ra, jaboqui. Jabi jaha quënacanaibo tëquë shomahuariahi quiha. ¹³Xabahamahacaxëhi quiha jatiroha ca Ibo janë quënahai cabo ra.

¹⁴Jabi çjënahuariaxo Cristo nohiria quënana, ja qui chitimiyamapiquí na? Jasca, Dios xabahamati Chani pi nicayamahi tsi çjënahuariahax ja qui ja chitimicana? Jasca, jato qui pi Dios Chani yoahacayamano tsi çjënahuaria xo toa Chani nohiria bá

nicana rë? ¹⁵Jasca, Dios Chani yoatí joni bo pi chahahuacanaibá raayamano tsi çjënahuariaxo raca Dios Chani ja yoacana rë? Jabi, “Jiaria tsi xo Dios Chani yoacanaibo bëcanaina ra” ii quiha Quënëhacanish cabo. ¹⁶Jama, toa Chani jia ca nicacasyamacani quiha jatiroha cabo rë. Jabi tocani quiha Isaías yamabo pë, naa “Yama tsi xo noho chani chahahuacanaibo rë, Ibobá” i ja niquë no. ¹⁷Jatsi chitimicani quiha nohiria, Chani nicahax na, naa Cristo Chani jia cato.

¹⁸¿Jabi naa Chani jia ca jodiobá nicayamayamani? ¿Jënahuariahax “Nicayamaqui noa” i jaca na ra? Ja nicayocani quiha.

“Jatiroha ca mai qui caniquë Dios Chani yoacanaiba joi.

Nëama xo jato chani nohiria bá nicaquë ra”

ii quiha Quënëhacanish cabo ra.

¹⁹Jasca, Dios xabahamati Chani nicaxo tsi çja cahëyamayamacani? Nicaxo tsi ja cahëcaniquë iquia ra. Jodiobo yoati tsi Diós nëcani quiha Moisés quënëni cato ó no:

“Nohiria huëtisa, naa nohó-na ma cabo xabahamaxëquia.

Jatsi jato qui yosanaxëqui mato ra.

Ea cahëtimaxëni ca nohiria huëtisa bo ë xabahamano tsi caxaxëqui mato pë”

i Dios ni quiha jato yoati na.

²⁰Jasca, carayanabo ri yoati tsi Dios chaniniquë, Isaías quënëni cato ó no. Bëroria xo ja quënënina:

“Ea bicaxëcani quiha ëa mërayamacanaibo ra.

Ea cahëcaxëcani quiha ëa nicayamacanaibo ra”.

Tihi tsi ja quënëni quiha carayanabo yoati na.

²¹Jama,

“Nicamixëni ca ëa pasomaha ca nohiria bo qui joi ama-amaquia, jato mëbicasquí na; mahitsa quiha”

i Dios ni quiha Israél ca nohiria yoati na.

Xabahamahacanish ca Israél cabo

11 ¹Jabi ja nicamiscanai ca iqui tsi çjahuë Israél ca nohiria Diós niani? Ayamahi quiha. Jato pi ja niarohano tsi ë niahacaquë aniquë ëa ri rë, jodiobo ë nori iqui na. Abraham chahitaxocobo yoi xo ëa ri. Benjamín xatë tsi ë coniquë ra. ²Jasca, siri tsi Israél ca nohiria Diós biniquë jahuë nohiria-nohiria iti.

Jato tëquë niyamaxëhi quiha ra. Tonia Quënëhacanish cabo cahëyamaqui mato, naa Elías yamabo yoati na. Siri tsi Elías yamabo Dios qui chanini quiha. ³Ja nëcani quiha: “Mi Chani yoacanaibo tëpascani quiha rë, Ibobá. Jasca, mi qui arati altar bo poxacani quiha pë. Ea roha tsi xo toa bësohaina ra. Jaboqui ëa pi acascani quiha rë” i Elías yamabo ni quiha, jahuë jimibo pasomaha Dios qui ranimistsi na. ⁴Jabi toca tsi Elías yamabo ranimisquë tsi quiha Diós quëbiniquë: “Mimë ma xo mia ra. Jari Israél ca maí tsi xo siete mil ca nohiria huëtsa bo ra, naa Baal bësojó mëniyamacanaibo ra” i ja qui Dios ni quiha ra. ⁵Jabi Elías tiyá tsi jascaria tsi xo jaboqui rë. Jari tobi xo Diós bini ca jodiobo xatë bo ri, naa ja qui aracascanaibo. Diós noihai ca iqui tsi xabahamahacaxëhi quiha huësti huësti cabo. ⁶Jato bichi quiha Dios, jato noiquí na. Jato jabi, jato yoba, tihi cabo ja acanai ca iqui tsi jato biyamahi quiha. Ja acanai cató pi Diós jato xabahamarohano tsi ja noihai cató tsi ja xabahamahacayamaquë acaquë ra. Jama, noqui noiquí tsi noqui bichi quiha Dios ra.

⁷¿Jënipihi ni noa? Mahitsa Dios mëstë Israél ca nohiria bá mëra-mëraniquë iquia ra. Dios mëstë ja biyamacani quiha. Biniquë jato maxo pistia roha, naa Diós bini cabo roha. Quëstonariani quiha tëxë ba shinana rë, ja chahahuacasyamacani iqui na. ⁸Jabi toca tsi jato yoati tsi chanihi quiha Quënëhacanish cabo ra. “Dios quinia cahëtimaxëni ca shina jato qui Diós aquë ra” ii quiha. Jasca, “Jabija ca chani jisquí tsi cahëyamacaxëcani quiha. Nicaquí tsi chahahuayamacaxëcani quiha pë. Jabi toca xo jaboqui rë” ii quiha Dios Chani jato yoati na. ⁹Jasca, Israél ca nohiria pasomaha chaniniquë David yamabo ri.

“Mahitsa tsi xo jato qui jia ca arati fiesta bo ja acanaina ra.

Jaha ja quëëcanai ca jabi yoi iqui tsi Dios quima casocani quiha pë.

Ja iqui tsi copihacacaxëcani quiha ra”

i David yamabo ni quiha. ¹⁰Jasca,

“Jato shina tsëmonano ra, ja cahëyamacano iquish na ra.

Jaha ja quëëcani ca jahuë bo iqui tsi ja tënëcano”

i David yamabo ni quiha jahuë jimibo yoati na.

¹¹Jabi Cristo quima jodiobo casoniquë rë. Ja iqui tsi ¿bënorohacaxëcahi ni? Iyamacaxë-cani quiha iquia ra. Jaboqui roha tsi xo toa ja bënëcanaina ra. Cristo quima ja casocani nori

tahëxo tsi jaboqui carayanabo xabahamahi quiha Dios ra. ¹²Jato jocha tahëhax tsi shomahuahacahi quiha Dios cahëyamahai ca carayanabo jaboqui. Ja quima ja casocani iqui tsi nohiria bo tëquë, naa carayanabo xabahamahi quiha Dios. Jabi jaboqui jia tsi xo toa carayanabo bax Diós acaina. Jama, Dios qui jodiobo jahari bacano tsi oquë-oquëriaxëhi quiha carayanabo Diós shomahuahaina ra.

Carayanabo xabahamahacahaina

¹³Jaboqui mato carayanabo qui chaniquia. Mato qui ë raahacaniquë ra, Dios Chani mato yoati. Jia tsi xo naa yonoco Diós ë qui anina ra. ¹⁴Jabi Dios Chani mato qui ë yoahai ca noho jimibá tsayano. Toca tsi mato qui noho jimibo yosanamacasquia Cristo qui jato mëpixëna. Tonia mato bax pi Diós acai ca jisquí tsi ja chahahuacamitsa jato ri ra. ¹⁵Jabi jodiobo Diós niabëriani quiha ra. Niabëria tsi mato carayanabo ja biniquë xabahamaxëna. Jama, Cristo qui jodiobo bacano tsi anomariaxëhi quiha mato carayanabo bësohaina toatiyá no ra. Toa barí tsi chitahëxëhi quiha jahuë rëso, naa rësonish cabo Diós bësomaxëquë no. ¹⁶Jahari jahuë jodiobo bixëqui Dios. ¿Abraham, jato rëquëbo jahëpa bo, tihi cabo Diós biyamayamani? Jato pi bichi tsi ¿jato चाहितखोकोबो रि बियामायमखेहि नि डीस तिया? Jato jahari bixëqui ra. Abraham yamabo Diós aquëquëmaniquë jahuë-na iti. Jasca, bichiquixëhi quiha jahuë चाहितखोकोबो रि.

¹⁷Jabi jodiobo niahacaniquë rë, naa mëchish-hacaha ca mëshi noma jascaria. Jabi jodiobo, naa mëshi noma bo niahacani quiha, Cristo qui ja chitimiyamacani iqui na. Jatsi jato tahëhax tsi jamëri ca mëshi huëtsa bo, naa mato carayanabo catsamihacani quiha, Dios shoma bo ma xatënano. Jaboqui Abraham, jahuë चाहितखोकोबो, tihi cabo qui Diós ani ca shoma bo xatënaqui mato ra. ¹⁸Japi quiniacaxëcahuë. Jihui mëshi noma bo, naa jodiobo ocahuayamacana. Jari mëshi roha ma nori ca shina-bënoyamacana. Mato oquëhuahai ca tsi xo Dios ra. ¹⁹“Toa mëshi noma bo mëchish-hacaniquë, jato no ratino iquish na ra” ¿ii ni mato sa? “Tonia jato oquë xo noa ra” i ma mitsa pë. ²⁰Quiniacaxëcahuë. Toa mëshi noma bo, naa jodiobo, mëchish-hacani quiha ja chitimiyamacani iqui na. Jasca, jato ma ratiniquë, ma chitimini iqui na. Japi mamë oquëhuayamacana. Quiniacaxëcahuë, janyama ca ma ayamano iquish na, naa jodiobá ani jascaria. ²¹Jabi jodiobo, naa jihui noma

mëshi bo Diós nianiquë, ja qui ja chitimiyamacaquë no. Jasca, mëshi noma bo pi niaquí tsi mato ri niaxëhi quiha Dios, ja qui ma chitimiyamaquë no. ²²Japi Diós noihaina, ja caxahaina, tihi cabo qui tsayacahuë. Jaha nicayamacanaibo qui caxahi quiha Dios. Jama, Dios pi ma noi-noino tsi, ja qui ma chitimipino tsi mato mëbixëhi quiha ra. Jama, nicayamapihi tsi mëchish-hacaxëqui mato ri ra.

²³Jasca, jodiobá chahahuatëquëpino tsi jahari pi Dios qui ja bëcano tsi jihui qui jato catsamimaxëhi quiha Dios. Jahari jato joihuaxëhi quiha. Toca ca ati chama jaya xo Dios ra. ²⁴¿Jabi mato carayanabo jia tsi Diós biyamayamani? Jia tsi mato, naa jamëri ca mëshi bo pi bichi tsi ÷oquë tsi jahuë nohiria-nohiria, naa mëshi noma bo biyamayamaxëhi ni? Tocaxëhi quiha ra, Cristo qui ja chitimicaquë no. Dios qui bëroria tsi xo mëshi noma bo jahari jato noma iti qui catsamimatëquëhaina.

Xabahamahacaxëhi quiha jodiobo

²⁵Jisa, ëbë xatë bá. Jahuë Israél ca nohiria yoati tsi Diós acai ca cahëyamacani quiha nohiria. Yoahama ja ini quiha. Ja tsi xo toa jaboqui jato bax Diós acai ca mato yoaxëquia, mamë ma oquëhuayamano iquish na. Jaboqui tsi Dios Chani pasomaha ca xo jodiobo rë. Jama, naamapaoyamaxëhi quiha toca tsi ja icanaina iquia. Jabi jariapari Cristo qui bëcaxëcani quiha jatiroha ca país ca nohiria bo. Jariapari chahahuacaxëcani quiha huëstima ca carayanabo. Jaquirëquë chahahuatëquëxëhi quiha jodiobo ri ra. ²⁶Toatiyá tsi xabahamahacaxëhi quiha jodiobo tëquëta. Jabi jasca ca ii quiha Quënëhacanish cabo ri:

“Sión ax joxëhi quiha Xabahamati Ibo ra.

Joxo tsi jato quinia yoi bo quima jodiobo bësomaxëhi quiha.

²⁷Toatiyá tsi jato jocha masaxëquia, ë yoani jascaria” iquiina.

²⁸Jaboqui Dios pasomaha tsi xo jodiobo rë, naa Cristo xabahamati Chani tahëhax na. Jaha tsi Diós mato carayanabo biniquë shomahuaxëna, jato tahëxo na. Jama, siri tsi Diós jodiobo bini quiha jahuë xocobo iti. Jato naborëquëbo iqui tsi jari jato noihi quiha Dios. ²⁹Jahari jato bixëhi quiha Dios ra, jato ja shomahuacasni iqui na. Jahuë shina rariramayamahi quiha. ³⁰Jabi siri tsi Dios nicamixëni cabo mato carayanabo i-ipaoniquë. Jama, jaboqui shoma xo mato, jodiobá chahahuacasyamahai iqui na.

³¹Jasca, jaboqui Dios nicamixëni cabo tsi xo jodiobo ri. Jama, huëa huëtsá tsi mato qui Diós acai ca shoma bo bicaxëcani quiha jato ri. ³²Jabi jamë ax jocha quima tsëquëtimaxëni xo nohiria bo tëquë. Toca tsi Diós ani quiha nohiria bo tëquë jasca ca quiniá tsi shomahuaxëna.

³³Anomaria tsi xo Dios tiisi ra. Jatiroha ca cahëhi quiha. ¿Jënahuariaxo Dios shinahai ca nohiria bá cahëna? Diós acai ca cahëtimaxëni xo noa. Jasca, jahuë quinia bo cahëyoiti mëtsama xo noa ra. ³⁴Yama tsi xo Ibo Dios shinahai ca cahëhai cato ra. Jasca, yama tsi xo Dios yobati mëtsa cato. ³⁵¿Tsohuë ni toa Dios qui jahuëjahuë ati mëtsa cato pa, mëbixëna? Narisyamahi quiha. ³⁶Jatiroha ca Diós aniquë. Jahuë chamá tsi bësohi quiha jatiroha cabo. Jasca, jahuë oquë bax tsi jatiroha ca acacaniquë ra. Jatsi jia tsi Dios no ocahua-ocahuapaoxëti xo.

Dios qui jamë aquëquëhai ca nohiria

12 ¹Jabi anomaria tsi xo toa Diós noqui shomahuahaina ra. Ja quëshpi tsi mato bënariaquia, ëbë xatëbá, Dios qui mamë ma ano. Jatsi mato yora bo, mato shinana, tihi cabo ja qui aquëquëmacana jahuë yonoco ati. Tocapimano tsi mato qui ranixëhi quiha Dios. ²Jasca, maí ca nohiria ba jabi banahuayamacana ra. Yoi quiha jato jabi. Jama, Diós mato shina paxahuaxëno. Paxahuaxo mato jabi ja jabitihuaxëno. Jatsi Dios shinana, ja qui jia cato, ja qui ranihuahai ca jahuë bo, tihi cabo ati cahëxëqui mato ra.

³Jabi ëa Diós biniquë jahuë Chani yoati. Jaha tsi mato yobaquia. Noho yoba tsi xo naa: Mamë oquëhua-oquëhuariayamacana iquia. Jama, Diós mato qui ani ca medidá tsi mato jabi ma tanamano. Jabi naa medida paxa ca tsi xo toa Dios qui ma chitimiyoihaina. ⁴⁻⁵Jasca, jamëri tsi xo toa Diós noqui acai ca tiisi bo, naa noba yora xatë bo jascaria. ¿Jamëri ma ni noba huico, noba tahë, noba mëquënë, tihi cabá acaina ra? Jabi toca xo noqui chahahuacanaibo ri. Jamëri ca yonoco jaya xo noa noqui tëquë ati. Japi mëbinabëquinono. ⁶Ja noihai ca iqui tsi noqui tëquë qui jamëri ca tiisi bo ahi quiha Dios. Huësti tsi xo toa Dios Chani yoati mëtsa cato. Dios Chani yoati tiisi jayapiqué tsi jia tsi Dios Chani yoacana, naa ja qui ma chitimihai cató no. ⁷Huëtsa tsi xo toa nohiria mëbiti

mëtsa cato. Mëbiti tiisi jayapiquí tsi jia tsi nohiria mëbicana. Jasca, huëtsa tsi xo toa nohiria tiisimati mëtsa cato. Tiisimati tiisi jayapiquí tsi jia tsi nohiria tiisimacana. ⁸Jasca, huëtsa tsi xo toa nohiria ranihuati mëtsa cato. Jatsi nohiria ranihuati tiisi jayapiquí tsi jato chamahuacana. Jasca, huëtsa bo tsi xo huashiyamahaina. Jatsi mato jahuë bo xatënati tiisi jayapiquí tsi huashiyamacana. Tihi cató tsi nohiria mëbiquí tsi rani tsi jato mëbicana.

Chahahuacanaiba jabi-jabiria

⁹Jatsi paraxoma noicana. Yoi ca quima bësocana. Jia ca ó quëëcana. ¹⁰Jasca, jia tsi mabë xatë bo noicana. Jia tsi ocahuanacana, jia ca mabë xatë bá aquë no.

¹¹Jasca, yonocohi tsi chiquishyamacana. Espíritu Santó tsi Diós yonoco ariacana Ibo bax yonocoquí na.

¹²Ibo ó pasohi tsi ranicana. Tënëhi tsi yosanayamacana. Dios qui bëhox-rohacana.

¹³Chahahuacanaí ca noitiria cabo ya mato jahuë bo xatënacana. Jasca, mato bëroma ca shishocanaibo orihuacana.

¹⁴Mato yosixëni cabo ocahuayamacana. Jama jato bax bëhoxcana.

¹⁵Ranicanaibo ya ranicana. Nohiria pi cohuëno tsi jato bëta cohuënacana.

¹⁶Jia tsi racanabëquicana. Mamë oquëhuayamacana ra. Jama, noitiria cabo ya ma rabënaxëti xo. “Tiisi-tiisiria ca ëa xo naa ra” iyamatsicana; anoma quiha.

¹⁷Nohiria bá pi mato yosino tsi jahari yoi ca copiyamacana. Nohiria qui jia ca jahuë bo ati ó quëëcana. ¹⁸Jatiroha ca nohiria bo ya jia tsi racanabëquiti tanacana. ¹⁹Nohiria bá pi mato yosino tsi jato tënëmayamacana, ëbë xatë bá. Jama, jato qui Dios caxano. “Ea tsi xo nohiria tënëmati ibo ra. Yoi ca acanaibo copixëquia” ii quiha Dios Quënëhacanish cabo ó no. ²⁰Jasca, mato pasomaha cabo pi paxnano tsi jato orihuacana. Ja tëshinacano tsi jënë jato qui acana. Tocapimano tsi bërabicaxëcani quiha. Jatsi jato jocha quima ja casocamitsa jato ri. ²¹Jabi mato qui nohiria bá yoi ca ano tsi jato qui yoi ca ayamacana. Toca tsi jato yoi ca bëboxëqui mato, jia ca ma acai cató no.

Gobierno chama bo qui nicahaina

13 ¹Jabi yonahai ca gobierno chama bo qui nicaxëti xo jatiroha ca nohiria bo ra. Jatsi yonati chama amati ibo tsi xo Dios. Ja tsi xo toa jato qui chama acaina noqui yonati. ²Japi gobierno yoba pi nicayamahi tsi Dios qui jia ca pasomaha ixëqui mato pë. Jabi copihacaxëti xo gobierno pasomaha cato tia.

³Jama, gobierno yoba pi nicahi tsi gobierno chama qui raquëyamaxëqui mato. Jama, gobierno chama bo qui raquëxëhi quiha toa yoyocanaibo ra. Jatsi raquëcasyamapiquí tsi gobierno yoba nicacana. Jia ca ma ano tsi jia tsi mato ocahuaxëhi quiha gobierno chama bo. Jato qui jia ixëhi quiha mato jabi. ⁴Jabi Dios yonati tsi xo toa chama bo ra. Mato ja mëbixëti ca xo. Jama, anoma ca pi ahi tsi jato qui ma raquëxëti xo. Mato copiti chama jaya ca xo ra. Tocacani quiha Dios mëbixëna. Yoyocanaibo copicani quiha ja bax na. ⁵Japi gobierno yoba nicacana, chama bá mato copiyamano iquish na. Jabi noba shina qui jia tsi xo toa gobierno chama ba yoba nicahaina.

⁶Jasca, gobierno chama bo qui mato impuesto bo acana. Copihacaxëti xo gobierno chama bo jato yonoco quëshpi na. Jabi Dios bax yonococani quiha ra, jia tsi jato yonoco ja acaquë no. ⁷Jasca, jato ó tsi cuenta pi jayaquí tsi copihuë. Rani tsi jato qui mato impuesto bo acana. Jasca, jia tsi mato yonahai ca chama bo qui nicacana ra. Jato ma chahahuaxëti xo.

Noinacano

⁸Quiniacaxëcahuë. Anoma xo cuenta bo ra. Huësti roha tsi toa cuenta jia cato. Toa cuenta tsi xo nohiria huëtza bo no noihaina. Jabi Dios yoba nicahai ca tsi xo toa jahuë xatë noihai cato. ⁹Jasca, Dios yoba tëquë ma ano ra: “Joni huëtza ahui biyamacana, joni ayamacana, yomayamacana, nohiria huëtza ba jahuë bo ó quëëyamacana. Tihi ca tsi acahuë” ii quiha Dios yoba bo. Jasca, tobi quiha toa Dios yoba huëtza bo ri; jama, huësti roha tsi xo toa Dios yoba-yobaria cato. “Huëtza bo noicana, mamë ma noihai jascaria” ii quiha Dios oquë ca yoba ra. Tocapiquí tsi yoba huëtza bo ri jatihuaxëqui mato iquia. ¹⁰Noipiquí tsi mabë xatë qui yoi ca ayamaxëqui mato ra. Dios yoba tëquë nicahai ca tsi xo toa nobë xatë bo no noihaina ra.

¹¹Jabi ma tocaxëti xo, joti basima noba Ibo nori quëshpi na. Oxatiya ma xo naa ra. Jatsi jaha bësocana. No chahahuaniquë tsi

quiha jari basi Cristo johai ca iipaoniquë. Jama, jaboqui basiriama xo ja bacahaina iquia ra. ¹²Jatipaimaria xo jocha tsëmonatiya ra. Huëapaimaria xo ja johai ca xabaca. Japi jocha tsëmo quima bësocana. Jasca, Dios jabi jia ca sahuëcana, soldadó jahuë armadura sahuëhai jascaria, huëa ó xo tsi bëboxëna. ¹³Huëaná ca nohiria iipiquí tsi jabi jia ca no jayati xo. Jama, tobi quiha toa yoyocanaina: naa pabë-pabëriahaina, pahëhaina, anoma ca chotahaina, iquinahaina, yosanahaina. Tihi cabo tsi xo yoi. ¹⁴Jama, noba Ibo Jesucristo jabi sahuëcana. Sahuëxo tsi mato noma jabi yoi ca chahahuayamacana, jaha ja quëëhai ca axëna.

Quiniaxëni ca chahahuacanaibo

14 ¹Jabi tobi quiha toa quiniaxëniria ca chahahuacanaibo ra, naa coshi yama cabo. Jia tsi jato joihuacana. Jamëri ca jabi bo pi ja jayacano tsi jato raniyamacana, naa jato jabi tahëxo na. ²Jamëri xo nohiria ba jabi bo ra. Huësti ca chahahuahai ca tsi xo toa jatiroha ca pihaina. Ja qui jiaría quiha jatiroha ca ja pihaina ra. Jama, tobi toa jaha quiniaxëni ca chahahuahai cato. Verdura bo roha picatsi quiha ra. Ja qui roa tsi xo toa piti huëtsa. ³Jatsi quiniacaxëcahuë. Piti ó quiniaxëni ca ranimisyamaxëti xo jatiroha ca jahuë bo pihai cato. Anoma quiha. Jasca, jatiroha ca picatsai ca ranimisyamaxëti xo verdura bo roha pihai ca ri, Diós toa dos ca nohiria bini iqui na. ⁴Jatsi, çjënahuarihax raca toca tsi mabë xatë bo ma ranina? Anoma quiha. Ibobá-na tsi xo toa bo tëquëta, mato yonati bo nomari. Anoma ca pi ja acano tsi Diós jato yoano iquia. Jato mëbixëti mëtsa xo Dios ra, jia ca ati.

⁵Jasca, tobi quiha toa jodioba fiesta barí tsi aracascanaibo. Oquëria ca jato bari bo nori ca quëscahuacani quiha. Jama, chahahuacanaibo huëtsa bo qui jaharisi tsi xo jatiroha ca bari. Jatsi shinaparixëti xo jatiroha cabo ra, jia ca ati cahëxëna. ⁶Jabi, “Oquë tsi xo naa barí tsi Dios qui no arahaina” i huësti ca mitsa. Jënima quiha. Toa barí tsi aracatsi quiha, Dios ranihuaxëna. Jasca, Dios ranihuahi quiha jatiroha ca pihai ca ri, jahuë piti quëshpi tsi “Gracias” ja iqui iqui na. Jasca, Dios ranihuahi quiha verdura bo roha pihai ca ri. Dios qui “Gracias” ii quiha toa ri. ⁷Japi quiniacaxëcahuë, mabë xatë jabi bo tahëhax na. Nomë bësoyamaqui noa, jaha no quëëhai ca roha ca axëna ra. No acai ca tsayahi quiha nobë xatë bo ra. ⁸Jatsi bësopihi tsi Ibo bax bësoqui noa. Jasca, rësopihi tsi Ibo bax rësoqui noa. Bëso, bësoyama, tihi tsi no imitsa. Tocahi tsi jari Ibobá-na xo noa ra. ⁹Ja tsi xo toa no bax Cristo

rësoni quiha. Rësohax ja bëсотëquëniquë noqui tëquë, naa bësocanaibo, bësoyama cabo, tihì cabo yonaxëna. ¹⁰Jatsi, çjëniriäxo raca nobë xatë bo no ranina? Jasca, çjëniriahax raca nobë xatë bo qui no caxana? Dios bësojó tsi niixëqui noa, noqui tëquë copihacaxëna, joni bësojó nomari.

¹¹Jabi Quënëhacanish cabo ó tsi Ibo Dios nëcaniquë:

“Bëso xo ëa ra. Parayamaquia.

Ea bësojó tsi mënicaxëcani quiha jatiroha cabo ra.

Jia tsi Dios ocahuaxëhi quiha jatiroha ca nohiria”

i Dios ni quiha. ¹²Japi Dios qui noba jocha bërohuaxëqui noa, naa noqui tëquëta ra.

Mabë xatë bo jochamayamacana

¹³Japi mato huëtä raniyamacana. Jama, jato ma mëbixëti xo. Jato jochamayamacana. Jabi jia ca ma jayapino tsi jia ca acaxëcani quiha. Jama, ma yoyopino tsi ja tocamitsa jato ri pë.

¹⁴Jatsi nicaparicana. E qui jënima tsi xo jatiroha ca no pihaina iquia. Toca ca Ibobá ëa jismani quiha. Jama, jahuëcara pi nohiríä picasyamano tsi oquë tsi xo toa ja piyamahaina. Ja shinahai tsi xo.

¹⁵Jasca, ma pihai cató tsi mabë xatë bo pi yoshihuahacano tsi Dios noihai ca quinia ó tsi bësoyamaqui mato rë. Jasca, çtoa xatë bax Cristo nayamayamani? Japi jahuëcara ma pihai cató tsi mabë xatë bo yoshihuahacano tsi pinoma tsi xo toa iquia.

¹⁶Jatsi quiniacaxëcahuë. Jënima jahuëcara ca ma pihai ca imitsa. Jama, ma pihai ca tahëxo tsi nohiríä mato ranipino tsi oquë tsi xo toa piti ma piyamahaina iquia.

¹⁷Jabi no pihaina, jënë no acaina, tihì cabo tsi xo mahitsa Diós otohai cato ó no. Oquë tsi xo toa jabi mëstëxëni ca jayahaina. Jasca, oquë tsi xo nobë xatë bo ya jia tsi no racanabëquihaina. Oquë tsi xo Espiritu Santó tsi no ranihaina. Tihì tsi xo jiarä cabo ra. ¹⁸Nëca pi Cristo quinia ó tsi ma bësono tsi mato qui ranixëhi quiha Dios. Jasca, jia tsi chanicaxëcani quiha nohiria bo ri mato yoati na.

¹⁹Jatsi Dios quinia ó tsi bësocana. Tocapimano tsi oquëxëhi quiha ma rabë nabëquihaina. Toca tsi mëbihacaxëhi quiha jatiroha cabo. ²⁰Jatsi ma pihai ca iqui tsi Dios yonoco yoshihuayamacana ra. Jënima tsi xo piti tëquë iquia. Jama, no pihai cató pi nobë xatë bo no jochamano tsi anoma tsi xo toa no pihaina iquia.

²¹Jatsi oquë ca quinia tsi xo toa nami no piyamahaina, jënëria no ayamahaina, jahuëcara ca huëtä no acaina, tihì cabá tsi

nobè xatè bo no jochamaquè no. ²²Jabi jamèri jamèri tsi xo nohiria bá shinahaina piti yoati na. Jënima quiha. Dios roha ma yoano. Jabi ma acatsai ca pi ahi tsi shoma xo mato, mato shina quësohacayamaquè no. ²³Jama, tobi quiha toa quiniaxëniria cato ra. Ja qui yoi ca pi ja pino tsi ja qui quësoxèhi quiha jahuè shinana pè. Ja qui jocha quiha. Jabi jocha tsi xo toa noqui yoi ca acaina. Noitiria ca tsi xo toa.

Nobè xatè bo mèbihaina

15 ¹Jabi quiniaxëniria ca chahahuacanaibo no mèbiti xo ra, naa noqui Cristo quinia cahèxèni cabo. Mèbihi tsi nomè no ranihuayamaxèti xo. ²Jasca, nobè xatè bo no ranihuaxèti xo. Jasca, jato no mèbino, Cristo quinia ó tsi ja shinahacano iquish na. ³Cristo jabi no tsayaparino. Joxo tsi quiha jamè tsi ja ranihuayamaniquè. Jama, ja joquè tsi quiha nohiria bá roaniquè pè. Jabi toca tsi chanihi quiha Quënèhacanish cabo, “Ea roamistsi quiha mi qui caxacanaibo” iquiina. ⁴Jabi siri tsi naa chani tèquè quënèhacani quiha, jaboqui noqui chamahuaxèna. Jatsi jaha no pasohaina, no yosanayamahaina, tihi ca tsi noqui tiisimahi quiha Diós quënèni ca chani ra. Jaha pasocanaibo Diós mèbini ca noqui jismahi quiha. ⁵Jasca, Dios tsi xo toa noqui mèbihaina ra. Ja tsi xo toa noqui chamahuahaina. Jabi mato ri Diós mèbino, jia tsi ma rabè nabèquino iquish na. Jasca, mato ja mèbino ra, Cristo quinia ó tsi ma banahuano. ⁶Jatsi huèsti ca jói tsi Dios, naa noba Ibo Jesucristo Jahèpa jia tsi ocahuabèquixèqui mato.

Carayanabo qui Dios Chani yoahacaxèti xo

⁷Jia tsi mato huètsa joihuanacana, naa Cristó mato joihuani jascaria. Toca tsi ocahuahacaxèhi quiha Dios. ⁸Jabi yonati Jesu manèniquè jahuè jimibo mèbixèna iquia. Jato xèrèquè xo tsi quiha Dios Chani ja yoaniquè jabija ca Dios nori ca jimaxèna. Jasca, ja joni cató tsi jahuè jodioba rèquèbo yamabo qui Diós yoani ca chani jatihuahacaniquè. ⁹Jasca, mai qui Jesu joniquè carayanabo ri xabahamahacano iquish na. Jia tsi Dios ja ocahuacano jato ri. Jabi toca tsi Salmo quënènish cató quënèni quiha carayanabo yoati na.

“Carayanabo xèrèquè xo tsi mia ocahuaxèquia.

Quèquèxèquia mi janè yoati na” ii quiha.

¹⁰Jasca, Dios Chani iti huètsa ó tsi,

“Jahuè jodiobo nohiria ya tsi ranicana, carayanabá” ii quiha.

¹¹Jasca, iti huètsá tsi,

“Jia tsi Ibo Dios ocahuacana, carayanabá.

Jatiroha ca nohiria bá Dios ocahuano ra” ii quiha.
 12Carayanabo yoati tsi Isaías yamabá quënëniquë jaa ri.

“Jisiquixëhi quiha Isaí chahitaxocobo.

Jisiquixo tsi carayanabo yonaxëhi quiha.

Jatsi ja qui chitimicaxëcani quiha carayanabo ri”
 i ja ni quiha.

13Japi mato carayanabo bax bëhoxquia, Diós mato ranihuano
 iquish na. Jabi Dios ó pasoqui noa, noqui ja mëbino. Japi Diós
 mato ranihuano, ma chahahuaquë no. Tocapijano tsi oquëriaxëhi
 quiha jaha ma pasohaina Espiritu Santo chamá no.

Carayanabo qui Pablo raahacaniquë chaniti

14Tiisi ma nori ca iipiquia, ëbë xatë bá. Jasca, shinajiaxëni
 xo mato iquia. Mato tiisi iqui tsi jia tsi yobanati mëtsa xo mato,
 jia ca axëna. Tihi ca tsi cahëyoiquia. 15Jabi raquëxoma tsi naa
 carta mato qui ë quënëquë, noho yoba ma shina-bënoyamano
 iquish na. Raquëhaxma tsi mato qui chaniquia, ë qui jahuë
 Chani yoati yonoco Diós ani iqui na. 16Mato carayanabo qui ëa ja
 raaniquë, jahuë Cristo Chani ë yoano. Toa yonoco aquí tsi ë qui
 Diós ani ca Chani boquia mato carayanabo qui. Espiritu Santó
 rohahuahacaniish ca ofrenda jascaria tsi Dios qui mato mëacasquia
 ra. 17Jabi ë qui jia tsi xo toa Dios bax ë acana iquia. E aca ca qui
 bërabiyamaquia, jahuë Jesucristo ya ë yonocobëquinahai ca iqui
 na. 18Jabi ë yoahana, ë acana, tihi cabá tsi jia tsi xo toa mato bax
 Cristó acana ra. ¿Tsayacanai? Jaboqui Dios banahuaqui mato ra,
 Dios Chani mato qui ë yoani iqui na. 19Jasca, mato xërëquë xo tsi
 jisti bo ë aniquë. Toca tsi Espiritu Santo chama ma jisni quiha. Tihi
 cabá tsi Cristo qui mato carayanabo mëpihacaniquë ra. Jasca, toca
 tsi Cristo Chani ë yoabonaniquë jatiroha ca iti xo na. Jerusalén,
 nëama ca Ilírico mai, tihi cabo xo tsi jato qui jahuë Chani ë
 yoaniquë ra.

20Jabi Dios Chani yoahi quiha joni huëtsa bo ri. Jia quiha. Jama,
 ja yoacanai cato ax tsi yoacasyamahai ca ëa xo naa. Jato yonoco
 quiha. Ja tsi xo toa basi, naa Dios Chani nicayamanish cabo qui
 Cristo Chani yoacasquia, naa yoahama cato xo na. 21Tocatsiquia
 Quënëhacaniish cabo jatihuahacano iquish na.

“Jisxëhi quiha jahuë Chani nicahama cabo.

Cahëcaxëcani quiha nicayamacanaibo” ii quiha.

Romá ca chahahuacanaibo qui Pablo shishocasnina

²²Nëama xo tsi Dios Chani yoahi tsi ë bamaniquë mato qui shishoxëna. Mato qui canoma ë iniquë rë. ²³Jama, jaboqui jatihuahacaquë nëa xo tsi Dios Chani ë yoahaina ra. Japi mato jisi joquia. Naama tsi mato qui ë cacasni quiha. ²⁴Jabi ë shinahai ca tsi xo naa: Mato oquëria ca España mai qui capama tsi mato yaca qui shishoparicasquia. Rani tsi shishonabëquixëqui noa tia. Jaquirëquë España mai qui ëa ma raaxëti xo.

²⁵Jaboqui Jerusalén qui capariquia, toá ca chahahuacanaibo mëbixëna. ²⁶Jabi Macedonia, Acaya, tihi ca maí ca carayana ca chahahuacanaibá parata catiani quiha Jerusalén ca noitiria ca jodiobo bax na. Toa parata jato qui ë boxëti xo. ²⁷Ranixo tsi naa parata ja acani quiha toá ca noitiria cabo mëbixëna. Jabi toá ca noitiria ca jodiobo carayanabá mëbixëti xo iquia. ¿Jodiobo iqui tsi Dios Chani ja nicayamayamacani? Ja quëshpi tsi jaboqui Jerusalén ca noitiria ca jodiobo ja mëbicaxëti xo iquia, ja biniayamacano iquish na. ²⁸Jatsi jaboqui carayanabá ë qui mëani ca parata pari Jerusalén cabo qui ë booparixëti xo. Niabëria tsi jahari joxëquia España mai qui. Jopama tsi mato qui shishoxëquia tia. ²⁹Jatsi mato qui ë cahëno tsi ëa chamahuariaxëhi quiha Cristo tia, jia tsi mato ë mëbino.

³⁰Jasca, ë bax ma bëhoxno, ëbë xatë bá, Ibo Jesucristo tahëhax na. Jasca, ëa ma noihai ca iqui tsi ëa ma mëbino Dios yonoco ati, naa ë bax ma bëhoxhai cató no. Jabi, ¿Espíritu Santó ëa mato noimayamayamani? ³¹Jatsi ë bax bëhoxcana, jodioba maí ca nicamixëni cabo quima ë paxano iquish na. Jasca, bëhoxcana, ë bohahi ca parata ranixo tsi Jerusalén ca chahahuacanaibá bino ra. ³²Jaquirëquë Dios shina pi ja ino tsi rani tsi mato qui joxëquia tia. Johax mato bëta chitëxëquia, joiparixëna. ³³Iquë. Noqui bëpasimahai ca Diós mato tëquë bëtano ra. Amén.

Romá ca bo Pabló joihuanina

16 ¹⁻²Jabi noba yoxacato, naa Febe mato qui raaxëquia. Iboba jané tsi naa yoxa joihuacana iquia ra. Nëá ca Cencreá ca iglesiá ca yonocoxëni ca quiha. Chahahua-canaibá jabi tsi xo toa jia tsi nohiria joihuahaina. Jia tsi ëa naa yoxá mëbini quiha. Ja iqui tsi jatiroha ca quiniá tsi naa yoxa mëbicana ja joquë no.

³Jasca, Priscila, Aquila, tihi cabo joihuacana. E bëta ax tsi Dios bax ja yonocobëquipaocaniquë jato ri. ⁴Ea tahëhax ja naquë acaniquë ra, ëa xabahamaxëna. Ja quëshpi tsi jato qui “Gracias” iquia. Jato qui “Gracias” ii quiha carayanaba iglesia bo tëquë ri. ⁵Jasca, jato xobó ca catihai ca aracanaibo joihuacana. Jasca, noho rabëti Epeneto joihuacana. Asia maí ca jariapari ca Cristo chahahuanish ca ja ini quiha. ⁶Jasca, María ri. Mato bax ja yonoco-yonocorianiquë ra. ⁷Jasca, tobi Andrónico, Junias. E bëta preso qui nanëhacanish cabo tsi xo toa bo. Noho rabëti bo quiha. Oquë-oquëria ca Dios Chani yoacanaibo ja icani quiha. Jariapari Cristo chahahuanish cabo tsi xo naa bo; jato cho ë iquiina. Jia tsi tihi cabo joihuacana.

⁸Jasca, Amplias joihuacana. Ibo iqui tsi naa joni noiquia ra. ⁹Tobi quiha Urbano, naa ë bëta yonocobëquipaonish cato. Tobi quiha Estaquis, naa ë noihai cato. Tihi cabo noicana. ¹⁰Jasca, Apeles, naa Cristo chahahuanish ca yosi cato, Aristobuló-na bo, tihi cabo joihuacana. ¹¹Tobi noho jimi bo Herodión. Tobi Narcisóna bo, naa jahuë xobó ca aracanaibo. Tihi cabo joihuacana. ¹²Jasca, Trifena, Trifosa, tihi cabo joihuacana. Ibo bax yonocoria ca xo. Tobi noba yoxacato Pérsida. Joihuacana. Huëstima tsi xo toa Ibo bax ja yonoconina. ¹³Jasca, tobí Rufo, naa Cristo chahahuanish ca yosi cato. Tobi jahuë jahëhua. Tihi cabo joihuacana. Ea jahuë jahëhuá shomahuarianiquë, naa noho cai jascaria iquiina. ¹⁴Jasca, Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes, jato maxó ca rabëti bo, tihi cabo joihuacana. ¹⁵Jasca, Filólogo, Julia, Nereo, jahuë yoxa cato, Olimpás, jato bëtahai ca chahahuacanaibo, tihi cabo joihuacana. ¹⁶Jia tsi joihuanacana iquia ra. Jabi mato joihuahi quiha nëá ca Cristo iglesia bo tëquë.

¹⁷Quiniacaxëcahuë, ëbë xatë bá. Tobi xo toa chahahuacanaibo oquëxnamahai ca nohiria bo rë. Tobi toa nohiria janyama mëpicanaibo rë. Jaha bësopa. Jato bëta rabënyamacana iquia. ¹⁸Noba Ibo Cristo bax yonocoyamacani quiha ra. Jasca, jamë shinamixëni ca xo. Anoma tsi xo toa ja yobacanaina. Paraquí tsi cahëtimaxëni ca nohiria janyama mëpicani quiha pë. ¹⁹Jabi jato qui nicayamaxëqui mato tia. Nëama quiha, naa país huëtsa bo qui pacananiquë chani mato yoati na. “Jia tsi Cristo nicacani quiha Romá ca chahahuacanaibo” icani quiha ra mato yoati na. Ja iqui tsi rani-raniquia. Jia ca ati ma jabino ra. Oquë tsi xo toa yoi

ca cahëyamacanaibo iquiina iquia. ²⁰Jabi mato mëbixëhi quiha Dios ra, naa noqui ranihuahai cato. Mato bax Satanás bëboriaxëhi quiha. Basima tsi xo toa bari ra. Noba Ibo Jesucristó mato shomahuano ra.

²¹Jasca, mato joihuahi quiha nëá ca Timoteo, naa ë bëta yonocobëquihai cato. Jasca, mato joihuacatsi quiha ë bëta yonocobëquicanaibo, naa Lucio, Jasón, Sosípater. ²²Jabi Tercio tsi xo naa carta quënëhai cato. E bax quënëhi quiha. Jarohapa tsi mato joihuaquia ëa ri. ²³Jasca, mato joihuahi quiha Gayo, naa nëá ca ëa orihuahai cato. Jahuë xobó tsi caticani quiha nëá ca chahahuacanaibo araxëna. Mato joihuahi quiha Erasto ri, naa yacatá ca parata obëso cato. Jasca, mato joihuahi quiha nobë xatë Cuarto ri. Tihi cabo tsi xo toa mato joihuacanaina.

²⁴Mato tëquë noba Ibo Jesucristó shomahuano. Amén.

Dios no ocahua-ocahuapaoti xo noa

²⁵Dios no oquëhuano ra. Mato chamahuati Ibo tsi xo toa. Mato mëbixëhi quiha ra, mato qui ë yoani ca Cristo Chani ma banahuano iquish na. Naama pi nohiria qui jonë quiha naa Chani jia ca i-ipaoniquë ra. ²⁶Jama, jaboqui bëroria tsi xo naa chani ra. Ja tsi xo toa nohiria tëquë ca qui ja yoahacaxëti xo ra, Cristo qui ja chitimicano jato ri. ¿Jabi tocapixëti nori ca Quënëhacanish cabá noqui yoayamayamani? Jabi noba bëso-bësopaohai ca Dios shina tsi xo toa nohiria huëtsa bá jahuë Chani nicahaina. ²⁷Ja huësti ca tsi xo toa tiisi-tiisiria jaya cato ra. Jatsi Jesucristó tsi Dios ocahua-ocahuacana ra. Amén.